VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam
6037. szám

4 oldal,
20 bani

Szombat,
1964.
augusztus 8.

XX AUGUSZTUS 23

Hazánk felszabadulása XX. évfordulójának köszöntésére

Ünnepköszöntő versenyszellemben

Ez év augusztus 23-án lesz husz éve annak, hogy népünk felszabadult a fasiszta iga alól. Azóta pártunk vezetésével nagyszerű győzelmeket értünk el hazánk gazdasági és kulturális fejlesztésében és a dolgozók életszinvonalának emelésében.

A pártszervezetek hatékony politikai-nevelő munkájuk során megmagyarázzák a dolgozóknak az uj feladatok jelentőségét, hogy figyelmüket állandóan a szocialista verseny fő célkitüzéseire, főként a munkatermelékenység emelésére, a termékek minőségének javitására, az önköltség csökkentésére összpontositsák.

Igy például a December 30 gyárban az agitátorok megbeszéléseket szerveznek a dolgozókkal a munkatermelékenység emelésével kapcsolatos kérdésekről. A Szerszámgépgyárban az agitátorok példák és konkrét tények alapján megmagyarázzák a munkásoknak: mennyire fontos a gépek teljesitő képességének kihasználása, a fémmel való takarékos gazdálkodás stb.

A Vagongyár üzemi ujsága, valamint a November 7, a Teba gyárak, a CFR fűtőház és számos más vállalat faliujságai cikkeket közölnek a termékek minősége javitásának, a munkatermelékenység emelésének és az önköltség csökkentésének utjairól. A Vagongyár üzemi ujsága, több izben villámankétot szervezett, melynek során élenjáró dolgozók, technikusok és mérnökök cikkeit közölték fejlett tapasztalataikról, a termelésben megnyilvánuló hibák felszámolásának utjáról, stb.

A Szerszámgépgyárban, a Géppajavitó Üzemben, a December 30, a Teba s a többi vállalatban, ahol vezetékes rádióállomásokkal rendelkeznek, müsoraikba iktatták a „minőség órája" cimü adást. Külön müsort állitottak össze az augusztus 23-a tiszteletére tett munkavállalások és ezek teljesitésének népszerűsitésére, ismertették a tervfeladatok valóra váltásának és tulszárnyalásának biztositására tett müszaki-szervezési intézkedéseket. E müsorok keretében tudósitásokat adnak a technika ujdonságairól, mesterek, technikusok és mérnökök beszélnek bizonyos termelési problémák megoldásáról. A Teba gyár rádiósitási állomása „A minőség hivei" cimü adás keretében gyakran sugározza a versenyben kitünt munkások beszámolóit az általuk alkalmazott módszerekről, munkájuk megszervezéséről, ismerteti javaslataikat a minőség javitásával, a termelékenység emelésével, stb. kapcsolatban.

A Vagongyár, a CFR egységek, a November 7, a December 30, a Szerszámgépgyár, a Készruhagyár és számos más vállalat mükedvelői is készülnek az ünnepre. A December 30 gyár agitációs brigádjának az üzem életéből merített előadásai (mint például az „Alacsony önköltségi ár" cimü) hozzájárulnak ahhoz, hogy a munkások, technikusok és mérnökök figyelme még inkább a legfontosabb termelési kérdésekre összpontosuljon.

Nyilvánvaló, hogy azokban az üzemekben, ahol a vállalatvezetőség müszaki-szervezési intézkedései mélyreható politikai munkával párosulnak, a munkások jobban megértik az egész munkaközösség előtt álló, valamint a személy szerint rájuk háruló feladatokat, tisztában vannak teendőikkel s igy a szocialista verseny konkrétabbá, élénkebbé, hatékonyabbá válik.

A szocialista verseny annál élénkebb, annál mozgositóbb, minél inkább megvannak a feltételek arra, hogy a munkaközösség állandóan ellenőrizhesse a vállalások teljesitésének menetét. Kétségtelen, hogy ez csak akkor lehetséges, ha a párt- és szakszervezeti szervek és szervezetek alaposan ismerik a verseny helyzetét, ha világos és operativ nyilvántartást vezetnek, amelyből kitünik, hogy melyik üzemosztály, brigád, csoport, vagy munkás van az élen. A nyilvántartásból ki kell tünniök a vállalások teljesitésében és tulszárnyalásában alkalmazott módszereknek is.

Mivel városunk ipari egységeinek szakszervezeti bizottságai az utóbbi időben körültekintően szervezik meg a szocialista versenyt, egyre többen nyerik el A szocialista verseny élenjárója cimet. A mult hónapban több, mint 14 000 dolgozó vált élmunkássá. Csaknem ezerre növekedett a kitünt brigádok és munkacsoportok száma.

A versenyben kitüntetett dolgozóknak átadják a vándorzászlót. A Vagongyárban, a Szerszámgépgyárban, a December 30, a Teba, a Vörös Trikó gyárban és számos más vállalatban immár meghonosodott az a szokás, hogy a szocialista verseny kitüntetettjei vörös zászlócskáikat gépeikre helyezik s igy mindenki első látásra tudomásul veheti, kik a részleg élenjárói, kiknek az ösztönző példáját kövessék.

A párt- és szakszervezeteknek mindent el kell követniök, hogy ebben az időszakban még fokozottabb lendületre ösztönözzék a dolgozókat, s ezáltal biztositsák a munkavállalások teljesitését és tulszárnyalását. Ugy kell dolgoznunk, hogy városunk minden üzemének munkaközössége méltó sikerekkel köszöntse augusztus 23-át, népünk legnagyobb ünnepét.

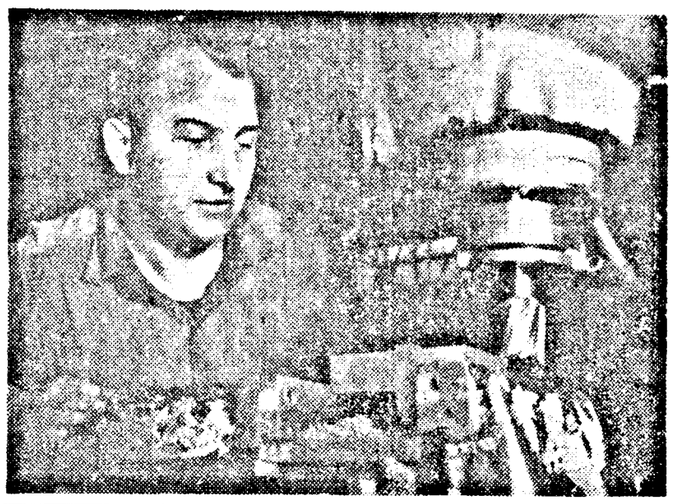

„A legjobbak egyike". Igy jellemzik Munteanu Ioan elvtársat a Szerszámgépgyárban, ha a marósokra fordul a szó. S méltán, hiszen kifogástalan minőségű munkája, magas mennyiségi teljesitménye, gazdag szakmai tapasztalata közismert. A kiváló szakmunkás tekintélye ebben az esztendőben jelentékenyen növekedett. Ez annak tulajdonitható, hogy a közelgő nagy ünnep, augusztus 23-a iszteletére folyó szocialista versenyben még a szokásosnál is kimagaslóbb eredményeket ért el.

Foglalkozzunk felelősségérzettel a vetőmagvak előkészitésével

Mezőgazdasági egységeink szorgalmas dolgozói hazánk felszabadulása nagy ünnepének köszöntésére lelkes munkát végeztek a kalászos gabonák gyors betakaritása érdekében. Az elmult napokban teljes egészében befejeződött a cséplés s a termés raktárba került. Ez azonban nem jelenti azt, hogy erre az évre eleget tettünk a feladatoknak. Mérföldes léptekkel közeledik az őszi vetés s addig is még igen sok a tennivaló, annak érdekében, hogy a jövő évben még jobb terméshozamokat érjünk el. Ennek egyik alapvető feltétele, hogy az éghajlatnak, a talajnak megfelelő, jóminőségű, válogatott vetőmagot juttassunk a földbe. Most, amikor mezőgazdasági egységeinkben többfajta magas terméshozamu buzafajtát termesztünk, igen következetes, hozzáértő munkára van szükség a vetőmag előkészitésénél. Rá kell mutatnunk arra, hogy a betakaritás idején, amikor sor került a vetőmag parcellák kijelölésére, bizony több egységben a szakemberek felületesen határozták meg az e célra megfelelő buzatáblát. A rajoni mezőgazdasági tanács szakembereinek ellenőrzése és támogatása folytán azonban rajonunk valamennyi mezőgazdasági egységében sikerült a legfejlettebb, a legmegfelelőbb termést kijelölni vetőmag céljára.

Ahhoz, hogy a vetőmag valóban jóminőségű legyen, nagy figyelmet kell forditani tárolására, tisztaságára és minőségének ellenőrzésére. A tapasztalatok azt mutatják, hogy állami gazdaságainkban nagy figyelmet forditanak a vetőmagvak előkészitésére. A szükséges vetőmag több, mint 30 százalékát már megtisztitották, a legmegfelelőbb körülmények között tárolják és ellenőrzik a minőségét. Kollektiv gazdaságainkban követni kell ezt a példát. Sajnos azonban, egyes gazdaságokban felelőtlen magatartást tanusitanak a vetőmaggal szemben. A zimándi kollektiv gazdaságban például 280 tonna buzát tároltak vetőmag céljára. A tárolásnál nem tartották szem előtt a szabályokat. Mintegy másfél méter vastagságban raktározták el a vetőmagnak szánt buzát, aminek káros következménye lehet. Ugyanakkor nem tartják tiszteletben a különböző fajtáju vetőmagvaknak egymástól megfelelő távolságra való tárolásával kapcsolatos szabályt sem. A raktárban két különböző fajta vetőmagot mindössze zsákokkal választottak el egymástól, miáltal, a vetőmagvak könnyen összekeveredtek s igy egyik fajta tisztasága sincs biztositva. A fenlaki kollektiv gazdaságban 360 tonna buza-vetőmagot tároltak a legjobb körülmények között. A különböző vetőmagvak közötti távolság 10 méter, igy biztositják azt, hogy össze ne keveredjék. A németszentpéteri kollektiv gazdaságban a gazdaság vezetőtanácsa nagy gondot fordit a vetőmag tárolására, előkészitésére. Ebben a gazdaságban már elvégezték a tisztitást és elküldték a szükséges próbákat a rajoni magellenőrző laboratóriumba.

Ha az idő előhaladását vesszük figyelembe, meg kell állapitanunk, hogy az elkövetkező napokban sokkal nagyobb figyelmet kell forditani a buzavetőmagvak előkészitésére és tárolására. Rajonunk kollektiv gazdaságai közül eddig még csak néhányból küldtek próbát a magellenőrző laboratóriumba. Ez azt jelenti, hogy nem halad kielégitően a vetőmagvak tisztitása.

Kollektiv gazdaságaink szakembereinek sokkal nagyobb felelősségérzettel kell foglalkozniok a buzavetőmag előkészitésével. Annak érdekében, hogy jóminőségű, bőséges termést hozó vetőmagot biztositsunk, megkülönböztetett figyelmet kell forditani arra, hogy a raktárakban a különböző vetőmagvakat megfelelő távolságra helyezzék el egymástól és elkerüljük azok összekeveredését. Ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy a vetőmag rétegek vastagsága ne haladja meg a 45—50 centimétert. Szakembereink feladata, hogy a raktárban minden vetőmag-tételt táblácskával lássanak el, amelyen feltüntetik a faját és a meglévő menynyiségét. Gondoskodni kell arról, hogy azokat a vetőmagvakat, amelyek már a hatodik, hetedik generációból származnak, kicseréljék. Egyszóval állami és kollektiv gazdaságaink vezetőtanácsainak, szakembereinek sokkal nagyobb figyelmet kell forditaniok a vetőmag előkészitésére, kezelésére, tárolására. Ez vonatkozik az átvevő központokra is, ahol vetőmagvakat tárolnak. Mindent el kell követni, hogy idejében, jóminőségű, a követelményeknek megfelelő vetőmagot biztositsunk a jövő évi termés növeléséhez. Gazdaságaink pártalapszervezetei irányitsák a vezetőtanácsokat és a szakembereket, hogy a különböző soronlévő feladatok teljesitése mellett e fontos kérdésről se feledkezzenek meg. Nem szabad utolsó pillanatra hagyni a vetőmag előkészitést, mert ilyen esetben előfordulhat, hogy a meg nem felelő készletet nem tudják kicserélni megfelelőre és ennek folytán vagy a vetési idő késik, vagy rosszminőségű mag kerül a földbe.

Biztositani kell a nyári mélyszántás gyors befejezését

Azokban a kollektiv gazdaságokban, ahol a betakaritás idején és utána jól szervezték meg a munkát, már végeztek, vagy befejezéshez közelednek a nyári mélyszántással is. Tizenkét gazdaságban már eleget tettek e fontos feladatnak. A városkörnyéki kollektiv gazdaságok közül a gájiak 425 hektáron már elvégezték ezt a munkát. Több helyen azonban nagy a lemaradás. Rajoni viszonylatban a kollektiv gazdaságokban a nyári mélyszántást 69 százalékban végezték el. Találhatók azonban olyan gazdaságok, ahol még 50 százalékban sem tettek eleget e fontos teendőnek. Igy például a féregyházi, szépfalusi, alunisi, mácsai, kalácsai, székesuti, sági, világosi, galsai, sofronyai és ujzimándi gazdaságokban még 50 százalékban sem végezték el a nyári mélyszántást. Ez nem is csoda. Hiszen az emlitett gazdaságok nagyrészében a vezetőtanács nem szervezte meg jól a kombájnszalma összegyüjtését, ami akadályozza a szántás előrehaladását. A szépfalusi, monostori, székesuti, sági, zimándi, vingai és zádorlaki kollektiv gazdaságokban például a traktorok nem tudnak dolgozni, mivel nem gyüjtötték össze a kombájnszalmát. Tehát a mélyszántás meggyorsitása érdekében kollektiv gazdaságaink vezetőtanácsainak biztositaniok kell a kombájnszalma összegyüjtését. Ennek érdekében jobban kell megszervezni a munkát és lehetővé kell tenni, hogy az erőgépek teljes kapacitással dolgozhassanak e fontos teendő mielőbbi elvégzésén.

Közérdekű megvalósitások

Egyre jobban közeledik augusztus 23, hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója. A nagy ünnep tiszteletére városunk gyáraiban és üzemeiben eredményesen bontakozik ki a szocialista verseny, a dolgozók minden erejük latbavetésével igyekeznek valóra váltani felajánlásaikat.

Mint minden tevékenységi területen, igy a városrendezés, szépités terén is hangzottak el felajánlások. A városi néptanács végrehajtó bizottságának intézkedési tervébe, olyan közérdekű problémák megoldását foglalták, amelyek megvalósításával még szebb, még rendezettebb lesz városunk.

Felkeresték Neamțu Nicolae elvtársat, a városi néptanács szervezési bizottságának felelősét, akitől az iránt érdeklődtünk: miként valósulnak meg a nagy ünnep tiszteletére tett felajánlások a különböző tevékenységi területeken.

— A végrehajtó bizottság intézkedési tervében a többi között az utak, járdák aszfaltozása, illetve karbantartása szerepel. Terv szerint agusztus 23-ig összesen 13 444 négyzetméteren végeznek aszfaltozási munkálatokat városunk utcáiban. Megemlithetem, hogy eddig több mint 12 ezer négyzetméteren végezték el az aszfaltozást. Ezenkivül előirányozták azt is, hogy 23 500 négyzetméteren kövezik, illetve karbantartják az utakat. A munkálatok ezen a téren is előrehaladottak. Augusztus elsejéig ugyanis 22 290 négyzetméteren végezték el a szóbanforgó munkálatokat. Javitják a Hármassziget felé vezető utat is. A tervszerűsitett mintegy négy és fél kilométernyi utszakaszból eddig csaknem két kilométeren végezték el a karbantartást. El kell mondanom, hogy a karbantartási munkálatok az egész utszakaszon folynak és a szükséges anyagok kilencven százalékát biztositotta a városi néptanács.

S ha már az utak javitásánál tartunk, elmondom azt is, hogy 6500 négyzetméteren a járdák aszfaltozását tervszerűsitette a városi néptanács. Ezzel a munkálattal is jól haladunk. Kitünik ez abból is, hogy eddig 5250 négyzetméteren végezték el a járdák aszfaltozását.

— Más tevékenységi területen miként állnak a felajánlások teljesitésével? — érdeklődtünk.

— Megemlithetem a vizvezeték hálózat bővitésének kérdését. Előirányzat szerint 1385 folyóméterrel bővitik a vizvezeték-hálózatot városunkban. Ezt a munkálatot eddig 800 méteren végezték el. Igy például megemlithetem, hogy a Vörös Hadsereg utján 350 folyóméteren vezették be a vizet.

Beszélgetésünk folyamán Neamțu elvtárs elmondotta, hogy bővitik a zöld övezeteket, padokat készitenek a parkok számára. Terv szerint 1400 négyzetméterrel bővitik a zöldövezetet városunkban. Ezt a munkálatot eddig 1200 négyzetméteren végezték el.

— Általában, hogy állunk a hazafias munkával?

— A néptanácsi képviselők mozgósitására városunk és a városhoz tartozó helységek lakosai tevékenyen bekapcsolódtak a közérdekű akciókba. Mindenütt javitják az utakat, átjárókat, kitisztitják a vizlevezető árkokat, gondozzák a zöld övezeteket, virágágyásokat. Csupán városunkban augusztus elsejéig 1 184 440 hazafias munkaórát végeztek a lakosok. Ilymódon több mint három millió lej megtakaritást valósitottak meg. A városhoz tartozó helységekben 39 100 hazafias munkaórát végeztek a lakosok a községszépités céljából. Az elvégzett munkálatok értéke meghaladja a 100 ezer lejt.

★

Csupán néhány példát soroltunk fel azokból a megvalósitásokból, amelyekkel még szebb, még rendezettebb lesz városunk. S a városszépitési akció tovább folyik.

80.000 növendék a mezőgazdasági szakiskolákban

A kisérleti állomások, állami gazdaságok, gép- és traktorállomások mellett működő mezőgazdasági iskolaközpontokon és szakmai iskolákban készülnek az uj tanévre, amelyben több, mint 80 000 növendékre számitanak, háromszor annyira, mint az 1960—1961. tanévben. Iasi, Bánát, Ploiesti, Dobrudzsa és más tartományokban 148 tanterem épül. Ezenkivül laboratóriumokat és otthonokat épitenek 4500 növendék és étkezdéket 500 növendék számára.

A most épülő tantermeken kivül az utóbbi négy évben 638 tanteremmel bővültek az iskolák. Fundulean, Agigean, Tordán, Romanban, Podu Ilioaieien, Csákován, Szalontán és másutt uj iskolákat épitettek.

(Agerpres).

Teljesülnek a vállalások

Adott szavukhoz hiven a Vagongyár erőmű részlegének dolgozói is sikeresen teljesitik a nagy évforduló méltó köszöntésére tett vállalásaikat. Lelkes szocialista verseny folyik ezekben a napokban a részlegen. Ünnepköszöntő hangulat uralkodik minden munkahelyen. A kommunisták irányitásával az egész munkaközösség arra törekszik, hogy a még hátralévő időszakban ujabb kimagasló eredmények szülessenek a szocialista versenyben. Ime az eddig elért sikerek:

Az erőmű munkaközössége össztermelési tervét 17 százalékkal szárnyalta tul. Három hónap alatt 15 ezer lejt takaritottak meg. A kazánok, valamint az összes energia-termelő berendezések zökkenőmentesen hiba nélkül működtek. A tervezett javitásokat rendszeresen 3 nappal határidő előtt minőségileg is kifogástalanul végezték. A fűtők tiszteletben tartották a jelszót, amely szerint minden nap egy százalékkal csökkentik a fűtőanyag fogyasztást. Az eddig elért sikerek igazolják, hogy az erőmű részleg szorgalmas kollektivájának tagjai erejüket nem kimélve igyekeznek méltóképpen köszönteni felszabadulásunk dicső évfordulóját.

És befejezésül emlitsük meg az ünnepköszöntő verseny eddigi élenjáróit. Filimon Dumitru és Lengyel József, valamint Dohnal Gyula vezette munkacsoportok, Coman Alexandru, Luca Gheorghe, Mihok István, Gliguta Ioan, Andea Ioan, Fudulu Marin, Marcu Ioan és Ardelean Ioan elvtársak oroszlánrészt vállaltak a fentemlitett megvalósitások kivivásából. Az erőmű részleg munkaközösségének elhatározása, hogy a nagy ünnepig hátralévő időszakban adott szavukhoz hiven ujabb sikerekkel köszöntik népünk nagy nemzeti ünnepét.

Gáll Mihály
levelező

A NAGHI CSALÁD

Hosszu, tágas, fehérre meszelt épületbe lépünk. Jobb- és baloldalon ketrecek, melyekben anyasertések pihennek malacaikkal. A falakon friss meszelés nyoma látható, a ketreceket nemrégen takarithatták. Mindenhol példás rend és tisztaság uralkodik. A kocák és a malacok is tiszták, látszik rajtuk, hogy gondozottak. Sehol nem találunk rendetlenséget. A szem is szinte megpihen a látottakon.

De azért mégis tovább kémlelünk. Az ujat, az ismeretlent kutatjuk. Tekintetünk végül is a bejáró felett elhelyezett vándorzászlón akad meg. Érdeklődésünkre Precup Leonida, az Arad-Muresul állami gazdaság sertéstenyésztési brigádfelelőse ad kielégitő választ. Megtudjuk, hogy a brigád élenjáró egységén vagyunk, ahol Naghi Vasile sertésgondozó dolgozik.

Naghi Vasile a gazdaság sertésfiaztatójánál, felesége, Irina, a malacneveldében, fia, Ioan, az anyasertések gondozásánál teljesit szolgálatot. (Itt dolgozott Cornel fiuk is, aki jelenleg a sofőriskolában tanul.) Tehát mondhatjuk, hogy az egész család a sertésnevelésre „szakositotta" magát. A munkát „szalagrendszerben" végzik. A családfő gondozza a vemhes kocákat, valamint a malacokat hathetes korukig. A malacok ezután Irina, a kocák pedig Ioan felügyelete alá kerülnek. És mondhatjuk, becsülettel megállják helyüket. Ezt bizonyitják az elért sikerek.

A kölcsönös segitségnyujtás itt is meghonosodott és jó eredményre vezetett. Ottjártunkkor is együtt dolgozott a férj és feleség, a malacokat etették. Együttesen beszélik meg a teendőket, azokat a problémákat, amelyek a sikerek zálogát képezik.

Naghi elvtárs szorgalmát igazolja az elért eredmény. Hónapról hónapra egyre jobb teljesitményről számolhat be. Juniusban például a tervszerűsitett nyolc malaccal szemben 11-et választott el kocánként. Hasonló a juliusi teljesitménye is. Nagyrészt az ő becsületes, lelkiismeretes, hozzáértő munkájának tulajdonitható a szopós malacok önköltségi árának fokozatos és nagyarányu csökkentése. Az első félévben például a szopós malacok önköltsége 70 lejjel csökkent. Ezt figyelmes munkával érte el, azzal, hogy idejében, az előirásoknak megfelelően végzi az etetést, ügyel a gondjaira bizott állatokra. A takarmányt rendesen adagolja. A jól gondozott állatok gyorsan fejlődnek, a malacok hat hétnél hamarabb elérik az előirt 12 kilogrammot. Igy nem hat hétig, hanem rövidebb ideig szoptatják őket a kocák, majd átadják a neveldébe. Ez természetesen kedvezően befolyásolja az önköltségi mutatót.

A 12 kilogrammos választási malacokat Naghi Irina veszi gondjaiba. Itt 29 kilogrammos sulyig maradnak a malacok, amikoris a családi állami gazdaság hizlaldájába küldik őket. A gondozó itt is szorgalomról és hozzáértésről tesz tanubizonyságot. Ezt igazolja az is, hogy kevesebb takarmányegységgel nagyobb sulygyarapodást ért el. Juniusban például 5,1 takarmányegység helyett, malaconként csak négy takarmányegységet használt fel. Az eredmény: a napi sulygyarapodás 280 gramm helyett 406 gramm. Mindez arra enged következtetni, hogy érti mesterségét. Jelentős mennyiségű takarmányt takaritott meg, ugyanakkor az előirányzatnál hamarabb átadja a hizlalásra alkalmas állatokat. Ez szintén nagyoban hozzájárul az önköltség csökkentéséhez. Munkájáról elismeréssel beszélnek az egész gazdaságban, tisztelik, becsülik fáradozásáért.

Ezek az eredmények önmaguktól beszélnek, nem kell különösebb kommentár. A Naghi család szereti az állatokat. Ügyelnek a rendre, tisztaságra, az étkeztetésre. Mindent pontos időben végeznek.

Keveset beszélnek munkájukról, csupán annyit, hogy feladatukat teljesitik. Ez igaz, de mégis van valami, ami serkenti őket. Ez a szocialista verseny, melynek mindketten élenjárói. Mult évi jó munkájukért mindketten — férj és feleség — megkapták A szocialista verseny élenjárója cimet és jelvényt. No meg — mint már emlitettük — Naghi Vasile elvtárs jelenleg is a versenyzászló birtokosa, amihez nagyon ragaszkodik. Erős elhatározása, hogy nem engedi ki kezéből. Ha továbbra is igy dolgozik, bizonyosak vagyunk abban, hogy az sikerül is neki.

— Igyekszünk becsülettel eleget tenni feladatunknak — mondotta a feleség —, mert látjuk, értékelik munkánkat. Ezt arra is alapozom, hogy időközönként pénzjutalomban részesitenek bennünket. A mult év végén például több mint 4000 lej jutalmat kaptam.

Pénzjutalom, a szocialista verseny élenjárója jelvény, nyilvános dicséret, stb. Mindez erőt, bizalmat kölcsönöz. Ezért határozták el, hogy fokozzák munkalendületüket. Mint hazánk valamennyi dolgozója, a Naghi család is ujabb eredményekkel, kiváló munkasikerekkel akarja köszönteni népünk nagy ünnepét, augusztus 23-át.

Ehhez további jó munkát kivánunk.

Huma Mihály

Manusov Petru, a vingai December 30 kollektiv gazdaság kiváló zootechnikus brigádosa. Két éve, amióta e beosztásban dolgozik, sikeresen eleget tesz feladatának. Állandóan a reábizott állatállomány fejlesztésére és gyarapitására törekedett. Nem felejtkezett meg arról sem, hogy gazdag ismeretelt átadja a brigád minden tagjának. Eddig kifejtett munkáját az egész gazdaságban nagyra értékelik.

Gépalkatrészek — műanyagból

A gépgyártóiparban uj müanyag-alkatrészeket kezdtek előállitani. A furóturbinák számára például forgó- és állórészeket gyártanak, s ezek önköltsége a fémből készülteknek csupán egyötöde. A kolozsvári Unirea üzemek munkaközössége a tavalyihoz képest kétszer annyi müanyag alkatrészt gyárt a szerszámgépekhez és textilgépekhez. Ugyancsak müanyagból készitik most a gördülőcsapágy-kosarakat is, amelyek igen jól beváltak. A galaci hajógyártók bronz helyett mügyantákkal kezdték bevonni a halócsavarok tengelyét. Ezzel minden hajónál több mint 20 000 lejt takaritanak meg.

A gépiparban jelenleg több mint 800 alkatrészt készitenek müanyagból. Ebben a szektorban nincs olyan ág, ahol ne alkalmaznák széles körben a müanyagokat a fémek és más anyagok helyettesitésére. A müanyagok felhasználásával a gépgyártó ipar több mint 816 tonna fémet takaritott meg az első félévben.

(Agerpres).

Felvételünk a Vagongyár egyik korszerű, egyirányu, folyamatos termelési ciklus szerint megszervezett hatalmas szerelőcsarnokában készült. Itt öltenek formát azok a fejlett müszaki jellegzetességekkel rendelkező vagonok, amelyek a végtelenbe nyuló vaspályán nem csupán az ország minden tájára, hanem messze külföldre is elröpitik az aradi gördülőanyagipari szakemberek hirnevét.

(Kelen Ferenc felvétele)

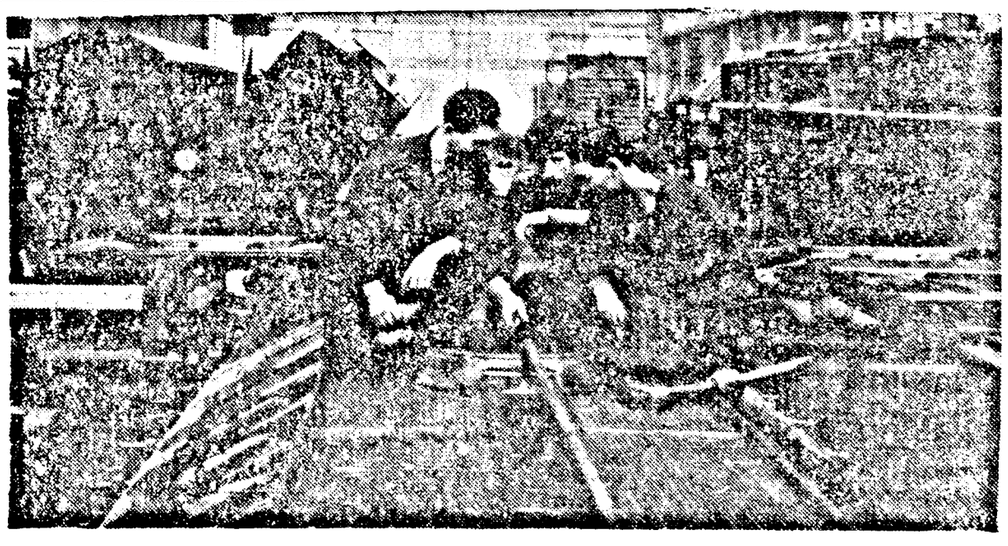

Időszerű kérdések napirenden

Pártélet

Alapszervezetünk bürója megkülönböztetett figyelmet fordit a közgyülések alapos előkészitésére. Havi közgyüléseinken rendszeresen ellenörizzük, hogyan teljesitik a párttagok és tagjelöltek a párt és a kormány határozatait, a rájuk bizott konkrét feladatokat.

A minap megtartott alapszervezeti közgyülésen két igen fontos kérdés szerepelt a napirenden. Az első napirendi pont keretében három élenjáró dolgozó felvételi kérvényét vitattuk meg. Elsőnek Sirb Petru IMSZ-tagnak, az automata gépmühely egyik legjobb dolgozójának kérvénye került megvitatásra. A jellemzésből kitünt, hogy Sirb Petru magas szakmai képzettséggel rendelkezik s felelősségérzettel teljesiti a reáháruló feladatokat. Idén már két ujitási javaslatot dolgozott ki; melyek alkalmazása számottevően hozzájárul a termelékenység növeléséhez s a termékek minőségének javitásához. Nevét hónapról hónapra az élenjárók listáján láthatjuk. A termelésben és közösségi munkában elért kiváló eredményeiért az egybegyültek egyhangulag a tagjelöltek soraiba fogadták.

Ezután Calamar Nicolae, az 1-es számu gépmühely egyik legjobb brigádja vezetőjének felvételi kérvényét vitattuk meg. A kommunisták felszólalásaiból kitünt, hogy Calamar Nicolae hozzáértéssel vezeti brigádjának munkáját, rendszeresen teljesitik előirányzatukat és csakis kiváló minőségü alkatrészeket állitanak elő. A jelenlévők egyöntetüleg jóváhagyták felvételi kérvényét. Ugyancsak ezen a gyülésen került sor Wagner Vilmos IMSZ-tagnak a párttagjelöltek soraiba való felvételére is. Meggyőződésem, hogy ezen három uj tagjelölttel alapszervezetünk ismét erősödött.

A napirend második pontjánál elemeztük: miként müködtek az 1963—64-es esztendőben a pártoktatási körök. A büró jelentéséből kitünt, hogy a három tanulmányi körben résztvevő 36 párttag és tagjelölt, valamint a 35 pártonkivüli hallgató nagymértékben elsajátitotta az előirányzott tananyagot, lényegesen gyarapitotta a politikai és ideológiai ismereteit. Az előadók minden alkalommal jól felkészültek az előadásokra és szemináriumokra. Hubény Otto és Poenaru Dumitru a konkrét gazdaságtant tanulmányozók köréből, Negru Eudochia, Lübeck Délia; Cheveresan Mircea az RMP történetét tanulmányozók köréből, valamint Petru Iuliana, Fiola Elena, Böhm Vilmos az esti tanfolyam I. éves anyagát tanulmányozók köréből, mind évközben, mind az összefoglaló szemináriumon igen jó feleleteket adtak, bizonyságot téve arról, hogy alaposan tanulmányozták az előirt forrásanyagot.

Az elemzés során kitünt, hogy a tanulók politikai szinvonalának emelkedése végső fokon a mindennapi termelőmunkában is érezhető. Henger István az egyik kör résztvevője például javasolta, hogy a C-tipusu ébresztőóráknál egyszerüsitsék a csengőberendezést, miáltal évente 34 000 lejt takarithatnak meg. Busch Zoltán szerkezetet készitett, melynek alkalmazásával 80 százalékkal növekszik a munka termelékenysége a csengőkalapácsok előállitásánál.

A pártoktatás hatékonysága felmérhető abban is, hogy a tanulók döntő többsége helyes magatartást tanusit a munka és a közvagyon iránt, szinte teljesen kiküszöbölték az engedélyezett és az igazolatlan hiányzásokat.

A közgyülés határozatot fogadott el az 1964—65-ös pártoktatási évben müködő tanulmányi körök megszervezését, valamint az előadók kiválasztását illetően.

Niga Ioan
a Victoria óragyár pártalapszervezetének titkára

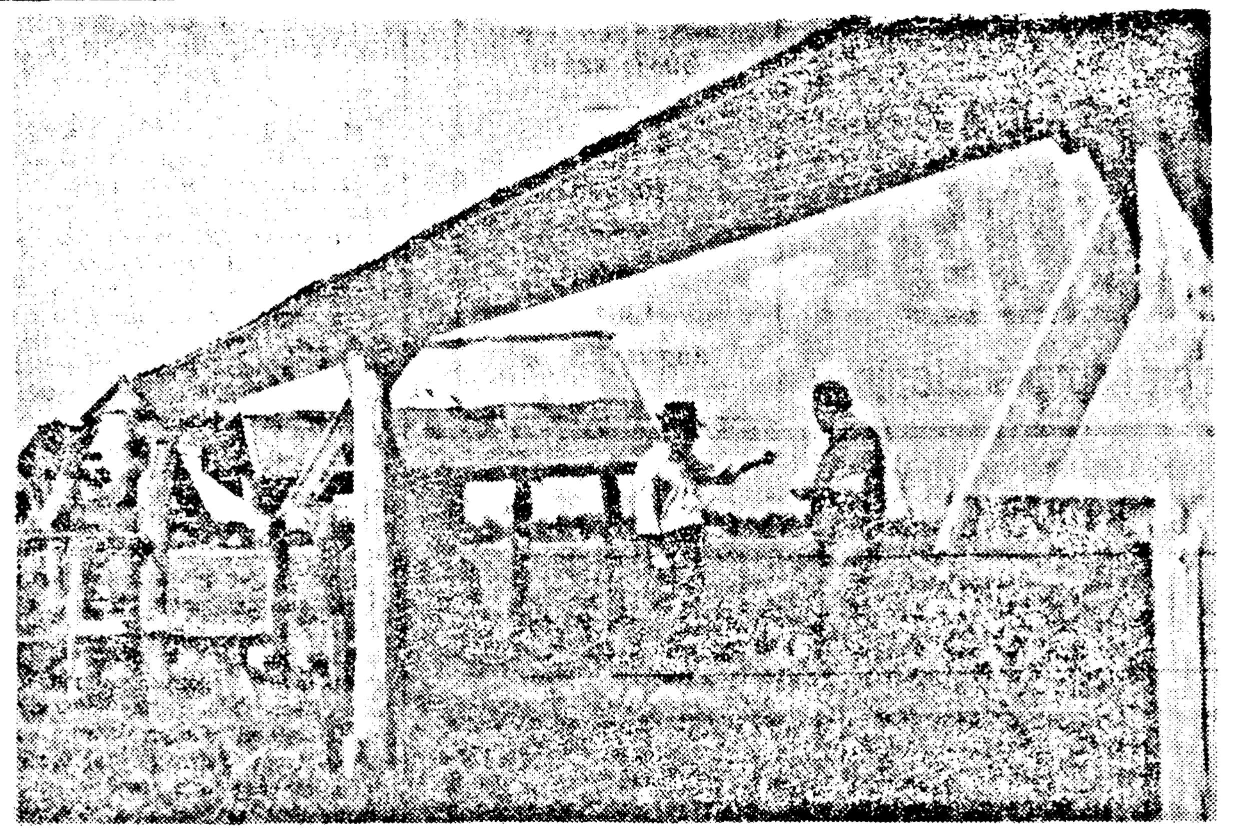

A zimándi kollektiv gazdaság kertészetében egyszerü eszközökkel megoldott, célszerü öntözőberendezés müködik

TANULJUNK EGYMÁSTÓL

Mostanában egyre többet hallunk arról, hogy egyik vagy másik munkahelyen tapasztalatcserét szerveztek. Minden alkalommal sokan vesznek részt az ilyenszerü megbeszéléseken. Érthető is az érdeklődés, hiszen az elhangzottak minden esetben értékes segitséget jelentenek, a jól bevált munkamódszerek széleskörü elterjesztése ujabb sikerek eléréséhez vezet. Bármilyen munkaterületről is legyen szó, bármennyire ismerjük is választott mesterségünk titkait, a jótanács, a hasznos tapasztalat mindig segitségünkre szolgál.

Ez a gondolat vezérelte a Helyi Szakszervezeti Tanácsot is, amikor gyülésre hivta össze a Teba gyár klubjába a szakszervezeti bizottságok, az üzemi nőbizottságok elnökeit abból a célból, hogy megbeszéljék: milyen mértékben foglalkozik a szakszervezeti nőbizottságok tevékenységével, milyen mértékben segit a nőbizottságoknak valóra váltani a rájuk háruló sokrétü tennivalókat a nők kulturális-politikai nevelésében, munkára való mozgósitásában.

Teba gyári tapasztalatok

A tapasztalatcsere helyének megválasztása igen indokolt volt, hiszen az üzemi nőbizottságok közül ebben a vonatkozásban a Teba gyári érte el a legszebb eredményt. Sikerének titka éppen abban áll, hogy munkáját az üzemi pártbizottság és a szakszervezeti bizottság állandó irányitása, utmutatása alapján végzi. Alaposan körülhatárolt, rendszeresen elkésziteit terv szerint dolgoznak. Konkrét feladatokat határoznak meg minden termelőrészleg számára.

Sokoldalu az a tevékenység, amelyet a nőbizottság a gyárban kifejt. Valamennyi közül a legfontosabb a nők mozgósitása a szocialista versenyben való részvételre, valamint a XX. évforduló köszöntésére tett vállalások teljesitésére. Eredményeikről szólva elmondhatjuk, hogy ez a törekvésük a felfelé ivelő grafikonon mutatkozik meg leginkább. A gyár valamennyi termelő részlegén élenjáró asszonyok, leányok fáradoznak azon, hogy még kiválóbb sikerekkel segitsék elő az egyre nagyobb lendülettel kibontakozó szocialista versenyt. Itt is, akár a többi munkahelyen, sokan elnyerték az élmunkást megillető jelvényt. Valamennyien büszkék arra a 111 Teba gyári munkásnőre, aki a szocialista versenyben ilyen szép sikereket ért el. Példájuk ösztönzőleg hat az egész munkaközösségre. A teljes lendülettel kibontakozó szocialista verseny ujabb reményekre jogosit fel. Az idén valószinüleg ujabbakkal gyarapodik majd a kitüntetettek száma, hiszen csupán májusban 531-en kerültek az élre a szocialista verseny célkitüzéseinek megvalósitásában. Legtöbben azóta is igyekeznek megtartani az elért szinvonalat, sőt a lehetőségekhez mérten tul is haladni. Olyan élenjáró dolgozókkal büszkélkedhetnek, mint Simina Elena, Cerb Letitia, Asztalos Rozália, Kern Josefina, Nicolaevici Maria. Az előkészitő részleg C-váltása Olariu Julia vezette brigádjának juniusi sikerei — 104,4 százalék — is azt igazolják: mindent megtesznek annak érdekében, hogy minél értékesebb legyen a nők hozzájárulása a terv teljesitéséhez, a felajánlások valóra váltásához.

Jól tudják ezt a Teba gyárban is, hogy a fenti célkitüzések valóra váltását a szakmai tanfolyamok nagymértékben elősegitik. Ezért valahányszor szakmai tanfolyamot szerveznek, nagyszámu nőt is bevonnak. Az év első felében rendezett két szakmai tanfolyamon 84 nő vett részt, közülük 79-en rendszeresen látogatták az előadásokat.

A Teba gyári nőbizottság tevékenységéről szólva, kiemelheljük azt is, ahogyan a szakmai iskolák végzős növendékeit fogadják munkába lépésükkor. A szakmai iskolát végzettek tulajdonképpen itt a gyárban tanulják meg szakmájukat, itt hasznositják az iskolában elsajátitott sok-sok elméleti ismeretet. 1960—63 között közel kétszáz szakiskolás érkezett a gyárba. A szakszervezet a nőbizottsággal együtt érkezésük pillanatától behatóan foglalkozott nevelésükkel s nem véletlen, hogy éppen ennek a nevelőmunkának folytán váltak szakmájukat szerető, jó dolgozókká.

Vaduva Ileana elvtársnőnek, a szakszervezeti bizottság elnökének beszámolója érintette az ujitómozgalom, a munkásegyetemen való részvétel, a kulturmunkába való tevékeny bekapcsolódás kérdését is. Amint az a jelentésből kitünt, igen hasznos ezen a téren is a nők munkája.

Következtetések

A beszámoló tulajdonképpen alapját képezte a hozzászólásoknak, vitáknak. A részvevők: a December 30 gyár, a Vörös Trikó, a Készruhagyár, stb. küldöttei hangsulyozták: igen értékes volt mindannyiunk számára ez a tapasztalatcsere, igyekeznek majd mindennapi munkájukban hasznositani a hallottakat. A Teba gyáriak példája beigazolja, hogy ott, ahol kellő fontosságot tulajdonitanak a nőbizottságok tevékenységének, ott az eredmények sem maradnak el. Elég ilyen szempontból csupán a termelési eredményekre utalni. De a kulturális tevékenységben, a közérdekü munkában való részvétel is arról tanuskodik; a Teba gyár nőbizottsága eredményes munkát végez a dolgozó nők körében, érdemes hát tanulni tőle.

Sporthiradó

Barátságos mérkőzésen

UTA—Kaláni Victoria 4:2 (2:1)

Az UTA labdarugó csapata folytatja az előkészületeket a közeljövőben megkezdődő bajnoki idényre. Szerdán délután a textilgyári együttes barátságos mérkőzésen látta vendégül a Kaláni Victoria csapatát, amely a C-osztályu bajnokság nyugati csoportjában szerepel. Ezen a találkozón a textilgyári együttesben több fiatal játékost szerepeltettek, néhányat az ifjusági csapatból. Az UTA kapuját Berechet ujonc kapus védte. Mezőnyjátékosok Petran, Pecican, Neamtu, Comisar, Gavrila, Igna, Chivu, Domide, Axente, Farcas, Draga voltak. Tehát hiányzott a csapatból Tirlea, Florut, Meckás, Selymesi, Ion Vasile, Bakos. Ez meg is látszott az együttes játékán, amely nem sokkal játszott jobban C-osztályu ellenfelénél.

Mind az első, mind a második félidőben kiegyensulyozott játék folyt a pályán, csupán a kapu előtt voltak határozottabbak az UTA csatárai. Egyébként az első félidőben Farcas góljaival 2:1-es vezetésre tett szert a textilgyári csapat.

Fordulás után előbb Comisar, majd Domide volt eredményes az UTA részéről. Ebben a játékrészben is szépitettek a vendégek. Végeredmény tehát 4:2 az UTA javára.

HÉTVÉGI SPORTMÜSOR

SZOMBATON

délután fél hat órai kezdettel az UTA stadionban barátságos labdarugó mérkőzést rendeznek. Ez alkalommal a textilgyári együttes a Vagonul csapatával találkozik. A barátságos, formaellenőrző mérkőzés érdekesnek igérkezik, hiszen mindkét csapatban több fiatal játékost szerepeltetnek. Érdekesnek igérkezik azért is, mert az ujonc B-osztályu együttes a Vagonul a bajnokság befejezése óta most lép először pályára közönség előtt.

VASÁRNAP

délelőtt szintén labdarugó mérkőzéseket nézhetnek végig a szurkolók. Az ICA pályán ugyanis fél kilenc órai kezdettel a Teba és a Foresta ifjusági csapata méri össze erejét barátságos mérkőzésen. Ezt követően ugyancsak az ICA pályán a Teba első csapata ellenőrző mérkőzést játszik. Ellenfele az ICA, Indagrara, Vörös Trikó, Foresta, FZ kombinált együttes lesz.

Labdarugó találkozók a rajonban

Amint arról már többször beszámoltunk, rajonunk labdarugó csapatai az Augusztus 23 kupa keretében mérték össze erejüket. A csoportokban már befejeződtek a küzdelmek. Az elért helyezésekről lapunk keddi sportrovatában számolunk be. Most, vasárnap a csoportok első helyezettjei mérkőznek. Ime a találkozók müsora:

A nagycsapatoknál: Fenlak — Pécska, Tornya—Kisiratos I., Nagyfalu — Vinga, Kisiratos II. — Pankota.

A törpe együtteseknél: Nagyfalu — Vinga, Kisiratos — Pankota, Majlát — Pécska és Kispereg — Iratos.

Néhány mondatban

A japán olimpiai labdarugó válogatott megkezdte romániai portyáját. A japán csapat Brassóban a helyi Steagul rosu csapatával mérkőzött. A játék a román csapat 3:2 (2:2) arányu győzelmével végződött. A román csapat góljait Dávid, Necula és Szigeti (11-esből) rugták. A japán csapat a 13. percig 2:0-ra vezetett.

A japán válogatott vasárnap a fővárosban a Progresullal játszik.

Guayaquilben (Ecuador), a délamerikai uszóbajnokság utolsó napján a 400 méteres vegyesben Luis Alberto Nicolao ismert argentin sportoló 5 p 10 mp-cel lett az első. Más eredmények: Férfiak: 1500 m — Morello (argentin) 18 p 19,3 mp; 4x100 m vegyesváltó — Argentina 4 p 14,2 mp. Nők: 200 m mell — Peper (argentin) 3 p 10 mp; 4x100 m gyorsváltó — Argentina 4 p 33,1 mp.

A Nemzetközi Labdarugó Szövetség (FIFA) nyilvánosságra hozta az 1966-ban Angliában sorra kerülő világbajnokság selejtezőinek programját. A selejtező mérkőzéseket 1965 december 31-ig kell lebonyolitani. A Román NK csapata a negyedik csoportban játszik a következő ellenfelekkel: Csehszlovák SZK-val 1965 május 30-án és szeptember 19-én; Portugáliával 1965 junius 13-án és november 21-én; Törökországgal 1965 október 24-én (a visszavágó időpontját később állapitják meg). A csehszlovákok és a portugálok elleni első mérkőzés Bukarestben lesz, a törökök elleni első találkozón pedig Isztambulban vagy Ankarában lépnek pályára labdarugóink. A negyedik csoport többi mérkőzésének időpontja: Csehszlovák SZK — Portugália 1965 április 25 és 1965 október 1; Törökország — Csehszlovák SZK 1965 október 10 és november 21; Portugália — Törökország 1965 január 24 és április 18.

Román könyvek sikere külföldön

A Cartimex állami külkereskedelmi vállalat több mint 40 országba szállit rendszeresen román kiadványokat. A könyvexport tavaly csaknem négy és félszerese volt az 1955. évinek.

Külföldön nagy a kereslet a román orvostudományi, matematikai, fizikai, kémiai és más tudományos munkák forditásai iránt. Számos ország egyetemeinek és intézeteinek könyvtáraiban különböző nyelveken megtalálható C. I. Parhon Biologia virstelor, St. Milcu Terapia bolilor endocrine, C. D. Nenitescu Chimia organica, L. Mesrobeanu és C. Păunescu Fiziologia bacteriană, M. Haseganu Geografia economică cimü müve.

Egyre ismertebbekké válnak külföldön Eminescu, Caragiale, Creangă, Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Arghezi és más klasszikus és jelenkori román irók müvei. Nemrégiben román prózai antológia jelent meg Franciaországban s rövidesen hasonló gyüjtemény lát napvilágot az Egyesült Államokban és Argentinában. Olaszországban az utóbbi husz esztendő román verseiből készült gyüjteményes kiadás. Különböző országokban napvilágot látott, illetőleg rövidesen megjelenik M. Beniuc, Z. Stancu, G. Bogza, E. Jebeleanu, M. Banus, M. Preda, E. Barbu, T. Popovici, F. Munteanu és mások számos alkotása.

Egyre népszerübbé válik külföldön a román müvészeti könyv is. A Grigorescu-album az utóbbi három esztendőben három kiadást ért meg hat nyelven. A Luchian, Petrascu, Steriadi, Jalea, Ciucurencu monográfiát már néhány hónappal megjelenése után ujra ki kellett adni.

Megbecsülésnek örvendenek szótáraink is. A hatnyelvü müszaki szótárt például 30 országban ismerik.

Több, mint husz országba küldtük el ezernyi példányban az Invăţaţi limba romîna fără profesor, Gramatica limbii romîne és Istoria limbii romîne c. könyveket.

(Agerpres)

A Készruhagyár 2-es számu részlegén dolgozik Siclovan Maria, aki szorgalmas, munkájával kiérdemelte a szocialista verseny élenjárójának megtisztelő cimét.

A POLITIKAI KÖNYVKIADÓNÁL MEGJELENT: PETRARU STEFAN: Respectind normele democraţiei colectiviste.

A szerző rámutat, hogy milyen szerepet tölt be a kollektivista demokrácia normáinak tiszteletben tartása a Brassó tartományi földvári kollektiv gazdaság gazdasági-szervezeti megszilárditásában, tagjai anyagi és kulturális szinvonalának emelésében.

Gyakorlati munkán

A müszaki, politechnikai és gazdasági intézeteknek, az egyetemeknek és a müvészeti tanintézeteknek csaknem 10 000 diákját alkalmazták munkára azokban a szektorokban, amelyekre felkészültek. Ősszel a mezőgazdasági és az orvosi-gyógyszerészeti intézetek több száz hallgatója csatlakozik hozzájuk.

Az 1963—1964-es egyetemi évben 112 611 ifju vett részt a nappali, esti és látogatás nélküli felsőfoku oktatásban, több mint 4-szer annyi, mint az 1938—1939-es egyetemi évben.

A diákok tanulmányaik idején mindvégig élvezhették azokat a kiváló körülményeket, amelyeket pártunk és kormányunk teremtett számukra: igénybe vehették a könyvtárakat, otthonokat, étkezdéket, jól felszerelt laboratóriumokat, sokoldalu irányitást és segitséget kaptak a tanerőktől.

(Agerpres).

LÁTOGATÁS

Csend honol a község utcáin. Délelőtt, dologidő van. Legfeljebb a malom, meg a szövetkezeti bolt környékén, s talán a néptanács közelében találkozni néhány járókelővel. Az udvarok mélyéről sem hallani a gyermekek vidám zsivajgását. A kisebbek a napköziben, a nagyobbak az iskolai táborban tanyáznak. Az utcák, az udvarok elárulják: Vladimirescun ilyenkor hiába is keresünk valakit otthon, dologidőben ki a mezőn, ki az állattenyésztésben szorgoskodik, paradicsomot, krumplit szed, hiszen munka akad bőven.

A takaros házak azt is elárulják, hogy jó gazdák lakják, gondozott külsővel, virágdiszes udvarral fogadja csaknem mindegyik az érkezőt. Az állomás felé vezető bosszu utca is kihalt. Senkivel sem találkozunk, amig szinte a végéig érünk. Az utcára kicsapott libák rosszalló gágogása figyelmeztet ujból: kár a fáradságért, ugysem találunk otthon senkit, ne zavarjuk hát az ő pihenésüket sem.

Persze, nem vesszük tudomásul udvariasnak nem mondható „köszöntésüket". Végighaladunk a megkezdett uton és még akkor is megtesszük azt, ha esetleges kudarcok várnának. Mitsem törődve tehát az elnéptelenedett porták, kihalt utcák csöppet sem biztató képével, bekopogtattunk a Gării utca 31 szám alatti ház kiskapuján. A takaros uj ház, a kerí és mögül kivillanó sokszinü tarka virág biztatóan integetett vissza. Kopogásunkra mégis semmi válasz. Lenyomjuk a kilincset. Enged bejutni akaró kivánságunknak. A virágokkal szegélyezett cementjárda körbefutja a házat. Odavezet a kiskonyháig, ahol a sokféle feladatköre közül éppen a háziasszonyit gyakorló Olenic Ecaterina az izletes ebéd elkészitésén fáradozik. A hófehér aragáz tüzhelyen egyetlen üres hely sincs. Foglalt minden láng. Látszik, hogy a gazdasszonynak nincs ráérő ideje, gyorsan végez az egész főzéssel, igy hát igénybe veszi a gyors segitőtárs, az aragáz tüzhely szolgálatát.

A beszélgetés nehézkesen, lassan indul. A háziasszony fürkésző szemekkel néz az idegenekre. Szinte leolvassuk tekintetéből a kérdést: mit akarnak? Az érkezők is restellkednek a zavarásért, de aztán a kölcsönös bemutatkozás, magyarázkodás után felenged a tartózkodás és megindul a beszélgetés. Az aragáz lángját kisebbre fogja s most már a kellemes büvöset árasztó szobában folytatódik a beszéd.

Olenic Ecaterina képviselőnő, a községi néptanács végrehajtó bizottságának alelnöke nem számitott erre a nem hivatalos látogatásra. Pedig megszokta már, hogy otthonában is felkeressék. Hol a választókerület ügyes-bajos dolgának elintézése miatt, hol meg a néptanácsi ülésszak meghivójának aláirásáért keresik fel. A barátságos kis otthon ajtaján sürün bekopognak a szomszédok is. A látogatókat tehát megszokta már. Most azonban mégsem várt senkit.

— Irni rólam? Ugyan, hiszen nem csinálok semmi különöset, ami megérdemelné azt, hogy kiirjanak érte az ujságba — mondja szabódva. S mintegy ennek igazolásául bizonygatni kezdi.

— Csak a tavalyi választások óta vagyok képviselő, azóta alelnök is. A választókerületemben a 4-es számu községiben, jól megértik egymást az emberek. Szorgalmasak, jól dolgoznak a kollektiv gazdaságban. Ez jellemző rájuk akkor is, ha közösségi munkáról van szó.

És — bár csak tavaly óta képviselő — olyan hozzáértéssel beszél a választókerület dolgairól, mintha világéletében ezt gyakorolta volna, mintha világéletében képviselőként tevékenykedett volna a község szépitésén, fejlesztésén. S már sorolja is a tennivalókat. A legfontosabbat emliti először. Olyan ügyszeretettel bizonygatja az Eminescu utcában lévő lapály feltöltésének fontosságát, mintha saját magának is kellemetlenséget okozna, különösen esős idő esetén az éktelen mélyedés.

A választókkal megtartott rendszeres találkozókon kivül is felkeresi a kerületet. Igy aztán idejében tudomást szerez a felmerülő kérdésekről. A néptanács végrehajtó bizottságának alelnökét mindenki ismeri, nemcsak a 4-es számu választókerületben számitanak közbenjárására, hanem a község egyéb napirenden lévő kérdéseinek elintézésében is. Legtöbbet persze a választókerületéhez tartozó lakosság keresi fel. Előfordul például, hogy a választókerületében egyik-másik villanypóznán kiég a körte. Ő az első, aki értesiti az illetékeseket.

A kerület közérdekü dolgairól mindig közösen határoznak. Még nem érlelődött meg teljesen a gondolat, de már felmerült: jó lenne virágágyásokat létesiteni a házak előtt. Valószinüleg a jövő tavasszal már virágdiszben fogadja a látogatókat a 4-es számu választókerület. S talán ez lesz az első, ahol virágágyások hirdetik majd a községszépitési mozgalom ujabb eredményét. Eddig ugyanis az utcára kicsapott szárnyasok miatt nem igen lehetett szó erről. A község szépitése pedig igazán megérdemelné, hogy változtassanak ezen a helyzeten, s igy gágogó libák helyett virág fogadná majd a Vladimirescura érkezőt. Olenic Ecaterina képviselőnő minden esetre napirenden tartja ezt a kérdést is és harcol megvalósitásáért.

cz. m.

A bukaresti televizió müsora

Vasárnap, augusztus 9.

8.50: Reggeli torna. 9: Gyermekmüsor. 11: A háziasszony receptje. 11.30: Falurádió. 19.10: Hiradó. 19.15: Bányásznap. 19.25: Az Alexandru Sahia filmstudió dokumentumfilmje gépgyártó iparunkról. 19.40: Román népdalok és táncok 20.20: Vidám film. 20.45: Operaközvetités. Carl Orff: Az ügyes lány. Befejezésül: hirek, sport időjárásjelentés.

Hétfő, augusztus 10.

19: TV hiradó. 19.15: A szakképesités utján. 19.45: Dokumentumfilm. 19.55: Táncjelenet. 20.35: Telesport. 20.50: A nyomorultak. (Film, I. rész). Befejezésül: hirek, időjárásjelentés.

Kedd, augusztus 11.

19: TV hiradó. 19.15: Ifjusági rádió. 19.40: A mükedvelő müvészek versenyéről. 19.50: Dokumentumfilm az onesti kombinátról. 20.20: A nyomorultak. (Film, II. rész.) 21.50: A galaci zenei szinház müsorából. Befejezésül: hirek, időjárásjelentés.

Csütörtök, augusztus 13.

19: TV hiradó. 19.15: Ifjusági rádió. 19.45: A mükedvelő müvészek versenyéről. 19.55: Riport Bukarestről. 20.05: Vakáció a tengeren. (Film.) 21.30: Operettközvetités. (Suppé: Szép Galatea.) Befejezésül: hirek, időjárásjelentés.

Péntek, augusztus 14.

19: TV hiradó. 19.15: Gyermekmüsor. 19.35: A mükedvelő müvészek versenyéről. 19.45: Az Alexandru Sahia filmstudió filmje a vaskapui vizierőmü épitésének előkészitőiről. 20: A hét. 21: Esztrádhangverseny. (Közvetités Moszkvából.) Befejezésül: hirek, időjárásjelentés.

Szombat, augusztus 15.

19: TV hiradó. 19.15: Gyermekmüsor. 19.45: Robin Hood kalandjai. 20.15: Dobrudzsa napja alatt. 20.45: A mükedvelő müvészek versenyéről. 20.55: Filmhiradó. 21.30: Román opera- és balettrészletek. 22.10: A Mantovani-zenekar játszik. Befejezésül: hirek, sport, időjárásjelentés.

Szülők figyelmébe!

Az Arad városi Néptanács tanügyi osztálya közli mindazon tanulókkal, akik az 1963—64-es iskolai évben végezték a VIII. osztályt, hogy hétfőn, augusztus 10-én reggel fél 8 órakor jelenjenek meg fontos közlések tudomásulvétele céljából abban az iskolában, ahova tartoznak.

Kérik a tanulók szüleit, hogy biztositsák gyermekeik megjelenését az iskolában.

A mozikban vetitik

MURESUL: Szerelmes lettem Koppenhágában. (10, 12, 14.25, 16.30, 18.45, 21.) STUDIO: Kozara (11, 14 16.30, 19, 21). VEAC NOU: Ne menj el (11, 14.45, 16.45, 19, 21). IFJUSÁGI: Cristina főhadnagy (11, 16.45, 19, 21). VICTORIA: Örökség bonyodalmakkal (14.45, 16.45, 19, 21). PROGRESUL (Ujarad): Eltünt egy hajó (16, 18.15, vasárnap 11 órakor matiné). SOLIDARITATEA (Gáj): Nézz vissza haraggal (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19). MIKELAKA: Nézz vissza haraggal (11, 18, 20, vasárnap 11, 16, 18, 20).

Az aradi tartományi Múzeum

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása.

Készittessen korszerü, jó minőségü bútort a

Vremuri Noi

szövetkezetben

GENF

A tizennyolchatalmi leszerelési bizottság megtartotta 205. ülését

GENF. (Agerpres).
A tizennyolchatalmi leszerelési bizottság megtartotta 205. ülését a genfi Nemzetek Palotájában. Az ülésen Antonio Correa do Lago elnökölt. A felszólalók elsősorban a moszkvai részleges atomcsend-szerződés évfordulójának jelentőségét méltatták és a nukleáris fegyver elterjedése megakadályozásának kérdésével foglalkoztak.
Az ülésen felolvasták a Szovjetunió, az USA és Nagy-Britannia kormányának közös közleményét az évfordulóval kapcsolatban.
Felszólalt az USA, a Szovjetunió, a Lengyel NK, Brazilia, a Román NK, Mexikó és a Bolgár NK küldötte.

Szovjetunió

Nagyszámu szakembert képeznek ki a népgazdaság számára

MOSZKVA. (Agerpres).
A Szovjetunió közép- és felsőfoku intézetei mind több szakembert képeznek ki a különböző népgazdasági ágak számára.
Az idén például hozzávetőleg egy millió jól képzett szakember került ki a felsőfoku intézetekből és a müszaki középiskolákból. Ezek között van 126 000 mérnök, aki az iparban, az épitkezéseknél és a szállitásban fog dolgozni. A szovjet mezőgazdaság több mint 30 000 agronómust és gépkezelőt, az orvosi intézetek pedig több mint 28 000 orvost kaptak.
A szovjet felsőfoku tanintézetekben az idén képeztek ki először nagyobb arányokban szakembereket a termelési folyamatok komplex automatizálására és gépesitésére, a félvezetős készülékek és anyagok gyártására, a rádióelektrónikai, elektró- és számitástechnikai, rádiótechnikai és rádiófizikai ágak, a vegyipar stb. számára.

A lagosi UNESCO konferencia határozatai

LAGOS. (Agerpres).
A nemrégiben véget ért lagosi UNESCO konferencia egyöntetüen elfogadott általános határozata értelmében az afrikai országok 1980-ig közös politikát dolgoznak ki a tudományos kutatások megszervezése és a hazai természeti kincsek kiaknázásához szükséges káderek kiképzéséről. 1980-ig a meglévő oktatási intézményeket kibővitik és ujabbakat létesitenek — mutat rá a határozat. A konferencia ajánlotta az afrikai országoknak, hogy az emlitett időpontig egy millió lakosra számitva 200 tudományos dolgozóval rendelkezzenek. Szakemberek számitásai szerint ehhez 1970-ig 150 millió dollárra, 1980-ig pedig 260 millió dollárra lesz szükség.
A konferencia ajánlásait jóváhagyás végett az Afrikai Egység Szervezete elé terjesztik.

A Heinrich Heine (NDK) teherhajó szállitja Kubába a Leyland Motors Co. angol cégnél gyártott társasgépkocsikat. Képünk a kubai rendelésre készült társasgépkocsikat ábrázolja a Dagenham-i kikötőben.

Mi ujság a KÜLPOLITIKÁBAN

Tientistében befejeződött az ifjúsági és diákszeminárium

BELGRÁD. (Agerpres).
A Tanjug jelentése szerint Tientistében befejeződött az ifjusági és diákszeminárium, amelyen 40 ország, köztük a Román NK, 52 ifjusági és diákszervezetének képviselői vettek részt.
A szeminárium résztvevői megvitatták az ifjuság mozgalmának szerepét országuk szociális és gazdasági fejlesztésében, valamint a népek közötti békés együttmüködés problémáit.

Sziriai-izraeli határincidens

DAMASZKUSZ. (Agerpres).
A damaszkuszi rádió szerint Ein Maimoun vidékén izraeli katonák behatoltak Sziria területére. A sziriai és izraeli katonák összecsapása során egy izraeli katona életét vesztette és mindkét fél részéről többen megsebesültek.
Az incidens miatt a sziriai kormány panaszt emelt a sziriai—izraeli fegyverszüneti vegyesbizottságnál és utasitotta ENSZ-képviselőjét, hogy tájékoztassa a Biztonsági Tanácsot.

Nemzetközi kávéértekezlet Londonban

LONDON. (Agerpres).
Az angol fővárosban folyó nemzetközi kávéértekezlet számos kérdést vitat meg a jelenlegi áraknak a nemzetközi piacon való fenntartásával, valamint a termelő országok exprotkvótáival és az importáló országok fogyasztási kvótáival kapcsolatban.
Amint az Associated Press jelenti, Brazilia, Kolumbia és több afrikai ország alacsonyabb kvóta megállapitását követeli a magas árak fenntartására, számos importáló ország viszont a kvóták felemelése mellett kardoskodik.

PORTUGÁLIA ELNÖKE ANGOLÁBA UTAZOTT

LISSZABON. (Agerpres).
A portugál rádió pénteken jelentette, hogy Americo Thomaz portugál elnök, aki körutat tesz az ugynevezett tengerentuli portugál területeken, Mocambique-ből Angolába utazott. Tomaz 16 napot töltött Mocambique-ben.

U Thant-Johnson megbeszélések

WASHINGTON. (Agerpres).
U Thant, az ENSZ főtitkára Johnson elnökkel és az USA Külügyminisztériumának vezetőivel folytatott washingtoni megbeszélései után kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a többi között érintették az ENSZ problémáit, a délkelet-ázsiai helyzetet és a ciprusi kérdést.
U Thant hozzáfüzte, hogy Johnson elnök előtt kifejtette a délkelet-ázsiai béke fenntartásával kapcsolatos elgondolásokat.
Az ENSZ főtitkára hangsulyozta, hogy a Biztonsági Tanács illetékes meghozni az összes szükséges határozatokat a délkelet-ázsiai helyzet orvoslására.
U Thant kijelentette, hogy véleménye szerint hasznos lenne összehivni egy ujabb tizennégyhatalmi genfi értekezletet a délkelet-ázsiai kérdésben, hangsulyozva, hogy ezt nem az ENSZ hivatalos képviselőjeként mondja.

A Chilei Dolgozók Egységes Szakszervezeti Központjának akció terve

SANTIAGO DE CHILE. (Agerpres).
A Chilei Dolgozók Egységes Szakszervezeti Központja elhatározta, hogy mozgósitja a munkásosztály összes erőit az Amerikai Államok Szervezetének nemrégiben elfogadott kubaellenes határozatával szemben.
A szakszervezet központi titkársága bejelentette, hogy azonnal felveszi a kapcsolatot a diákszervezetekkel és inditványozni fogja országos harci bizottság megalakitását a Kubával való kapcsolatok megszakitása elleni küzdelemre.

Szovjet akadémikus fedezte fel a loparit nevü ásványt

MOSZKVA. Az Agerpres tudósitója jelenti:
A loparit nevü ásványt, A. E. Ferszman akadémikus fedezte fel az északi sarkkörön tul. Az uj ásvány niobiumot, tantalt, ceriumot, szamariumot, titánt tartalmaz.
A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának „Kurnakov" Általános és Szervetlen Kémiai Intézetében uj módszert dolgoztak ki a több fémet tartalmazó ásványoknak klórral történő kezelésére. Az ásványok koncentrátumát beteszik egy klorátornak nevezett berendezésbe, amelybe 700—800 hőfoku klórt fujnak be. A gáz és a ritka fémek keveredéséből folyékony és gáznemü kloritok keletkeznek, s ezekből már ki lehet vonni a tiszta fémet.

Megállapodás New York város polgármestere és Harlem szines bőrü vezetői között

NEW YORK. (Agerpres).
Robert Wagner, New York város polgármestere és Harlem városnegyed szines bőrü vezetői között megállapodás jött létre, amelynek értelmében nagyobb számu néger rendőrt fognak alkalmazni és tervet dolgoznak ki az életkörülmények javitására e városnegyedben.
A néger vezetőknek azonban nem sikerült érvényesiteniük másik öt követelésüket. Ilyen követelés volt az is, hogy függesszék fel állásából Thomas Gilligan rendőrtisztet, a néger ifju gyilkosát, mert ő volt az oka a legutóbbi zavargásoknak. Azt a javaslatot is visszautasitották, hogy létesitsenek „honpolgári tanácsokat" a rendőrbrutalitások megállapitására.
Wagner kijelentette, hogy ezeket a követeléseket az előreláthatólag jövő héten megtartandó ujabb megbeszélésen vizsgálják meg.

Olasz nőküldöttség utazott Ravensbruckba

RÓMA. Octavian Paler, az Agerpres tuósitója közli:
Az elmult napokban olasz nőküldöttség utazott Ravensbruckba, hogy részt vegyen a hitlerista gázkamrákban elpusztult 262 olasz nő siremlékének felavatásán. A küldöttségben a ravensbrucki náci haláltábor borzalmait tulélő olasz nők, volt antifasiszta ellenállási harcosok, valamint Cuneo, Pavia és Bergamo tartományok hivatalos képviselői vesznek részt.
A La Stampa a küldöttséget kisérő tudósitójának tollából közölt cikkében ezeket irja: „Ebben a náci táborban 92 000 nő és 863 gyermek halt meg leirhatatlan kinok és szenvedések között. Sok áldozaton borzalmas orvosi kisérleteket végeztek. A Ravensbruckban meggyilkolt olasz nők emlékezetére emelt siremlék kövébe olasz nyelven Fucsik szavait vésték be: „Emberek én szerettelek benneteket, legyetek éberek". Fölötte négy nyelven a következő olvasható: „Itt szenvedtem utoljára, értetek".

Münchenben letartoztatták Zech-Nenntwich SS-főhadnagyot

MÜNCHEN. (Agerpres).
A France Presse jelenti, hogy a nyugatnémet rendőrség pénteken Münchenben letartóztatta Zech-Nenntwich volt SS-főhadnagyot, aki néhány hónappal ezelőtt megszökött a brunswicki börtönből. Mint annak idején megirtuk, Zech-Nenntwich háborus bünökért, illetve bünrészességért négy évi börtönbüntetést kapott. Aprilis 23-án cinkosai segitségével, magánrepülőgépen Svájcba szökött. A háborus bünös nemrég titokban visszatért a Német SZK-ba.

Elhunyt Aleksander Zawadzki

VARSÓ. (Agerpres).
A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága, a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa és kormánya mély fájdalommal jelenti, hogy augusztus 7-én hosszas és sulyos szenvedés után elhunyt Aleksander Zawadzki, az Államtanács elnöke, a Népi Egységfront Bizottságának elnöke, a LEMP KB Politbürójának tagja.

Négy esztendő multán

Külpolitikai jegyzet

Az afrikai országok történeti hasonlóságai nem egyszer azonossággá válnak. A gyarmati Afrika megszokott jelzői — elmaradottság, szegénység, fosztogatott természeti kincsek stb. — valamenynyi afrikai országra jellemzőek. Vonatkozott ez Felső-Voltára is. Felső-Volta gazdag arany, mangán, réz, szén és gyémántlelőhelyekkel rendelkezik. A század elején csaknem teljesen hiányzott az országból a feldolgozó ipar, a lakosság életszinvonala rendkivül alacsony volt.
Az ország lakói még 1960-ban is majdnem kizárólag állattenyésztéssel foglalkoztak. A több mint 3 500 000 emberből mindössze 10 000 volt alkalmazott. Körülbelül egynegyedük pedig nem tudott irni-olvasni. Az állattenyésztők között az irástudók számát — könnyen érthető okokból — még eddig nem állapitották meg.
Felső-Volta kormánya mindenekelőtt gazdasági intézkedéseket foganatositott. Ez ismét közös vonása az összes nemrégiben felszabadult afrikai országoknak. Az altalaji kincsek célszerübb hasznositása, a mezőgazdasági termelés növelése — ime, ezek voltak az első lépések a nemzetgazdaság megteremtése felé. Ougadougouban, a köztársaság fővárosában nemrégiben közzétették az 1967-ig szóló gazdaságfejlesztési tervet. A beruházások majdnem 60 százalékát a termelő szektorokra — az iparra és a mezőgazdaságra — forditják. A terv értelmében megkezdik egy nagy vizierőmü épitését a Fehér-Voltán, az ország három nagy folyamának egyikén.
Felső-Voltának azonban még sok nehézséggel kell megküzdenie a gazdasági függetlenség kivivásáig, ami a politikai függetlenség fő tényezője. A belső eszközök hiánya miatt a terv beruházásainak 68 százaléka külföldi eredetü. Az ország társulása a Közös Piachoz azzal a veszéllyel jár, hogy Felső-Volta „hagyományosan" nyersanyagszállitó ország marad.
Felső-Volta kormánya igyekszik az ország minden erejét a nagy gazdasági feladatokra összpontositani, s éppen ezért nem vesz részt egyetlen katonai tömbben sem, nem engedi meg külföldi katonai támaszpontok létesitését az ország területén.

L. Duta

Bolivia elnöke átvette hivatalát

Victor Paz Estenssoro, Bolivia elnöke, akit május 31-én ujraválasztottak, csütörtökön ismét hivatalosan átvette tisztségét. Rene Barrientos Ortunt tábornok átvette az alelnöki teendőket.
Változások történtek a kormányban is. Ciro Humboldt Barrerot kinevezték igazságügyminiszterré, Julio Manuel Agamayot egészségügyminiszterré, Carlos Serate Reichot oktatásügyi és szépmüvészeti miniszterré, Jorge Colle Coetot földmüvelésügyi és repülésügyi miniszterré, Jose Rojast faluügyi miniszterré. A kabinet személyi összetétele a fentieken kivül nem változott.

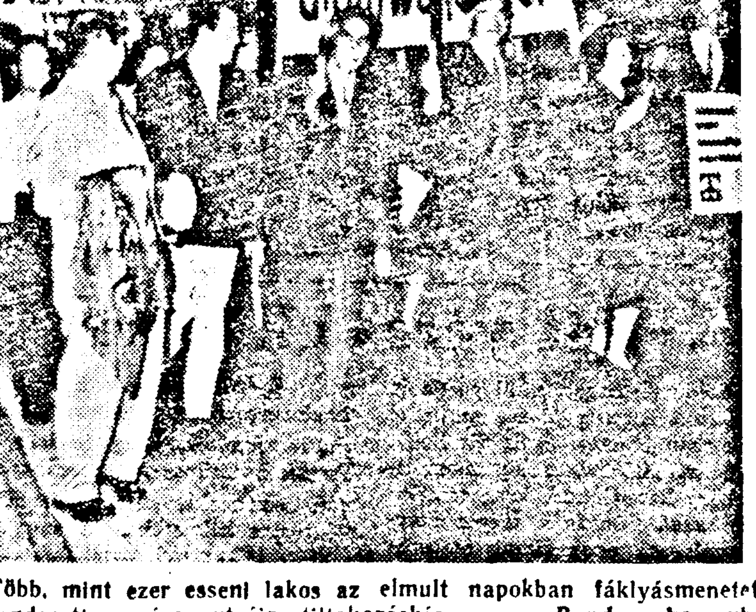

Több, mint ezer esseni lakos az elmult napokban fáklyásmenetet rendezett a város utcáin, tiltakozásképpen a Bundeswehr nukleáris felfegyverzése ellen. A menetelésen részt vett a Nobel-dijas amerikai békeharcos Linus Pauling professzor is.

Ujabb összecsapások voltak Cipruson

NEW YORK. (Agerpres).
Makariosz, a Ciprusi Köztársaság elnöke csütörtökön üzenetben hozta U Thant ENSZ-főtitkár tudomására, hogy a cipruson lévő ENSZ-erők tagjai továbbra is teljes mozgási szabadságot fognak élvezni a sziget egész területén. Az üzenet egyben rámutat, hogy ez alól kivételt képeznek egyes helységek, ahol a ciprusi kormánynak bizonyos katonai érdekeltségei vannak. Az üzenet szerint az ENSZ-erők tagjai csak abban az esetben tartózkodhatnak ezekben a helységekben, ha erről megállapodás jön létre a ciprusi kormány és Thimaya tábornok, az ENSZ ciprusi erőinek parancsnoka között.

★

NIKOSSZIA. (Agerpres).
Paphosz, Tilliria, Manszura és Lefka helységekben ujabb összecsapások voltak a ciprusi görögök és törökök között. Hirügynökségi jelentések szerint a Nikosziától nyugatra elterülő három helységben péntekre virradólag is folytatódott a gépfegyver- és ágyutüz. Az ENSZ-erők parancsnoksága minden igyekezete ellenére sem tudta rábirni a két közösséget a tüz beszüntetésére.
Csütörtök este az ENSZ-erők szóvivője Nikosziában kijelentette, hogy a főváros peremnegyedeiben változatlanul feszült a helyzet.
A két ciprusi közösség legutóbbi összecsapásaival kapcsolatban Makariosz elnök csütörtök este rendkivüli kormányülést hivott össze a helyzet megvizsgálására. Az ülés után közleményt adtak ki, amely rámutat, hogy „az incidensekért a ciprusi törököket terheli a felelősség, mert ENSZ-katonáknak álcázva magukat, belopóztak a ciprusi görögök nikosziai övezetébe és ott erős géppuskatüzet nyitottak a kormány nemzeti gárdájának tagjaira".

★

ANKARA. (Agerpres).
A török kormány továbbra is behatóan foglalkozik a ciprusi eseményekkel. Ismet Inonü miniszterelnök csütörtökön egymás után fogadta Cevdet Sunayt, a török hadsereg vezérkari főnökét, Necdet Uran tengernagyot, Kemal Satirt, a minisztertanács alelnökét, valamint F. C. Erkin külügyminisztert. A megbeszélések a ciprusi kérdésre vonatkoztak.

★

ANKARA. (Agerpres).
F. C. Erkin külügyminiszter nyilatkozott a Milliyet cimü lapnak, s ennek során rámutatott, hogy Ankarában mélységes nyugtalansággal figyelik a ciprusi helyzet alakulását. Mint kiemelte, ha a ciprusi görögök és törökök összetüzései folytatódnak, a dolgok végzetes fordulatot vesznek. Változatlanul jogunk van a ciprusi beavatkozáshoz — mondotta. Meggyőződésünk szerint partra kell szállnunk Cipruson, hogy helyreállitsuk a jogot és a törvényességet, s véget vessünk a szigeten folyó embertelen cselekedeteknek. Az ujság megjegyzi, hogy Kemal Satyr, a török kormány alelnöke szintén kijelentette, hogy Törökország felkészült minden eshetőségre.

Sajtóellenőrzést vezettek be Dél-Koreában

SZÖUL. (Agerpres).
A dél-koreai kormány, semmibe véve a belföldi ujságok, hirügynökségek és a rádióállomások tiltakozását, jóváhagyta a sajtóellenőrzés bevezetéséről szóló törvényt. A kormánypárt javasolta törvény, amelyet mult vasárnap szavazott meg a nemzetgyülés, augusztus 5-én hatályba lépett. Már ki is nevezték azt a bizottságot, amely betilthatja minden olyan hir közlését, amely a kormányt és a hatóságokat birálja.
Amint a United Press International jelenti, az ujságirók központi klubja és a szöuli Sajtóház a kormány rendelete ellenére megtagadta az uj törvény életbelépéséről szóló hir közlését. A dél-koreai ujságirók 24 órás tiltakozó sztrájkot tartottak.

KÖZPONTI LOTTÓ

A központi lottó augusztus 7-i huzásának nyerőszámai:
62 34 11 6 64 54 2 60 76 59
Különleges nyerőszámok: 53 70 69
Nyereményalap: 730 365 lej.

A televízió mai müsora

19 A TV hiradója. 19,10 Tréfás hősök — gyermekfilm-részletek. 19,55 Térkép előtt. 20,10 Augusztus fényében. A sinaiai fémipari üzem 20 évi fejlődése (Aurel Boghicinak, az üzem igazgatójának előadása). 20,20 Az üzem mérnökei (dokumentumfilm). 20,40 A költészet hete. 21 A hogy tetszik (müvészfilm). 21,35 A bolgár rádió és televizió szimfonikus zenekarának hangversenye, vezényel Milcso Levjev, szólisták: Rozita Nikolova, Kiril Szemov, Danail Nikalov, Jordanka Hrisztova. Befejezésül hirek, sport, időjárásjelentés.

— RÖVIDEN — RÖVIDEN — RÖVIDEN — RÖVIDEN — RÖVIDEN — RÖVIDEN —

— CARACAS. Caracasban megalakult a Nemzeti Felszabadító Front szervező bizottsága, amelyben a Nemzeti Népi Élcsapat, a Baloldali Forradalmi Mozgalom képviselői, valamint számottevő politikusok és szakszervezeti aktivisták vesznek részt. A front összefogásra szólitja az összes hazafias erőket, az összes dolgozókat.

— AMMAN. Husszein, Jordánia királya hozzájárult ahhoz, hogy a szeptember 5-én megnyiló alexandriai arab csucsértekezlet megnyitása előtt ellátogat az Egyesült Arab Köztársaságba. Ezenkivül októberben Pakisztánban, november elején pedig Franciaországban tesz látogatást.

— WASHINGTON. Edgar Hoover, a Szövetségi Nyomozó Iroda igazgatója bejelentette, hogy a Georgia állambeli Athensben őrizetbe vettek négy személyt, akik részesek Lemuel Penn tartalékos ezredes meggyilkolásában. Az ezredest julius 11-én Athens közelében agyonlőtték.
Amint a hirügynökségek megjegyzik, a letartóztatottak régi fajüldözők, akikről tudják, hogy részt vesznek a Ku Klux Klan georgiai szervezetének tevékenységében.

— BAKU. Bakuban jelenleg két hét alatt több lakást épitenek, mint az első ötéves terv (1929—1933) egy-egy évében. A gyorsütemü lakásépités folytán az utóbbi hét évben 1,5-szeresen haladták meg a régi bakui lakásállományt.
Az azerbajdzsáni fővárosban ipari módszerekkel dolgoznak a lakásépitők, az épületek jórésze nagy falmezőkből készül.
Az Azerbajdzsáni SZSZK-ban az utóbbi 10 évben 200 000 városi lakást és több, mint 140 000 falusi lakást épitettek.

— TEHERAN. Az iráni kormány szóvivője bejelentette, hogy csütörtökön közlekedési baleset következtében megsebesült Hasszan Ali Manszur iráni miniszterelnök, felesége és gyermekei, valamint Amirabbasz Hoveida pénzügyminiszter.

— NAIROBI. A kenyai kormány államellenes tevékenység vádjával kiutasitott Nairobiból négy angol állampolgárt.

— LONDON. A windsori palotának és VIII. Henrik londoni Hampton palotájának idegenvezetői csütörtökön tiltakoztak az angol Közmunkaügyi Minisztérium olyan értelmü határozata ellen, hogy ezentul „idegenvezető robotokat" használnak.

— BEIRUT. Ali Amer tábornok, az egyesitett arab parancsnokság vezetője vasárnap ötnapos hivatalos látogatásra Beirutba érkezik. A tábornok a januári kairói arab csucsértekezlet határozatairól tárgyal a libanoni hatóságokkal.

— PARIZS. Kilenc bányász megmentése után a Champagnole-i kőbányában éjjel-nappal tovább kutatnak a sziklabörtönbe temetett többi öt munkás után. A Champagnole-i polgármester kijelentette, hogy ezek megmentésére kevés remény van.

— BUENOS AIRES. Arturo Umberto Illia, Argentina elnöke Fernando Solo munkaügyi minisztert gazdasági miniszterré is kinevezte a néhány nappal ezelőtt elhunyt Eugenio Blanco helyébe.
A kinevezéssel kapcsolatban a köztársasági elnök sajtótitkára kijelentette, hogy az ország gazdaságpoltikája változatlan marad.

— SZÓFIA. A sztara-zagorai P. Enev kombinát az ország egyik legnagyobb konzervipari vállalata. Negyven évvel ezelőtt a gyár csupán 80 tonna gyümölcs- és zöldségkonzervet gyártott évente, az idei termelés viszont a tervek szerint eléri a 16 000 tonnát, 1970-ben pedig a 34 000 tonnát.
Bővült a választék is. 1923-ban csak négy féle konzervet gyártottak az idén pedig 39 féle konzervet gyártanak Sztara-Zagorában.

— NEW YORK. Egy New York-i kórházban 71 éves korában elhunyt Cedric Hardwicke ismert angol szinész, aki hosszas pályafutása során különböző angliai és amerikai szinházakban és sok filmben játszott.

— ALGIR. Az Alger Republicain jelenti, hogy Constantine tartományban öt ellenforradalmárt tartóztattak le. A csoportnál nagy mennyiségü fegyvert találtak. A nyomozás során kiderült, hogy az ellenforradalmárok több támadást követtek el, s egy izben megtámadták a csendőrség épületét is.

— RÓMA. A palermoi rendőrség az utolsó tagját is letartóztatta annak a fegyveres bandának, amely Sziciliában garázdákodott. A 36 éves Vito Vitalot, akit négy évig köröztek, tiz évi és nyolc hónapi börtönre itélték tiltott fegyverviselésért, elkövetett és megkisérelt büncselekményekért.

— JOHANNESBURG. A UPI hivatalos forrásokra utalva közli, hogy a Dél-afrikai Köztársaság kormánya az idén 48 millió dollárt — a tavalyi összegnél 700 000 dollárral többet — forditott az apartheid politika propagandájára.

— KAIRÓ. Amint Kairóban közölték, rövidesen Kampalába utazik egy gazdasági küldöttség, hogy megkösse az EAK és Uganda első gazdasági egyezményét. A MEN hirügynökség szerint az egyezmény értelmében bővülni fog a két ország kereskedelmi cseréje és kölcsönös vámkedvezményeket léptetnek életbe.

— MANILA. Ph. Tsiranana, a Malgas Köztársaság elnöke a Fülöp-szigetekre érkezett látogatóba Macapagal elnök meghivására. Tsiranana az első afrikai államfő, aki látogatást tesz a Fülöp-szigeteken.

— COTTBUS. A Cottbus tartományi (NDK) lubennaui villanytelepen üzembe helyezték a 16. és egyben utolsó 100 megawattos turbinát. Az uj villanytelepet bekapcsolták az országos energetikai rendszerbe.

— BOGOTA. A Gaceosas Columbianas vállalat 1500 munkása 203 napos sztrájkkal kiharcolta a bérek felemelését. Ez volt az egyik legádázabb és leghosszabb sztrájk a kolumbiai munkásmozgalom történetében.

— LA PAZ. Merényletet követtek el Juan Lechin, Bolivia volt alelnöke ellen. A merénylet néhány órával ezelőtt történt, mielőtt Lechin átadta volna tisztségét utódának, Rene Barrientos Ortuno tábornoknak. A sebesültet egy klinikára szállitották, s ott első segélyben részesitették.
Juan Lechin a baloldali Nemzeti Forradalmi Mozgalom vezetője.

Innen-onnan erről-arról

KÉT HÉT ÉLMÉNYEIBŐL

— Útban a tenger felé —

Nehéz kérdés előtt áll a gyerek akkor, ha választania kell egy tábla csokoládé, vagy mondjuk egy érdekes játék között. Mind a kettő egyformán csábitja. Melyiket válassza hát? A legjobb lenne persze megtartani mind-a kettőt. Hiába. A választás értelmében csak egyik, vagy másik jöhet számitásba. Igy hát kelletlen, kedvetlen megtörténik a döntés.

Talán nem is mérhető fel a gyerek csokoládé-játék választásához a nyári szabadság helyének megválasztása. Hiszen ebben az esetben sokkal többről van szó, mégis az a gond, ami megelőzi a nyári szabadságot: hova is menjünk, hegyre-e, vagy tengerre, talán ugyanolyan izgalommal jár, talán még több fontolgatás, latolgatás füződik hozzá, nem is beszélve persze a többi tényezőről, amivel ilyenkor számolni szokás, mint a kisfiu problémája esetében.

Mert hol is töltse az ember a szabadságát a hosszu, munkában eltöltött év után, hol pihenheti ki a fáradalmakat, hol gyüjthet uj erőt az elkövetkező feladatok megoldásához? Menjen a tengerre, ahonnan csokoládébarnára sülten tér vissza, hacsak a szeszélyes idő nem zudit sürün nyári záport a nyakába s nem bujtatja áthatolhatatlan felhőtakarók mögé a jó öreg Napot, minden idők szabadságra induló hadának leghüségesebb utitársát. Vagy induljunk inkább a hegyekbe? Csacsogó patak, madárdal, virágos rét, évszázados fák lombsátra nyujtson pihenőt a farkasétvágyat kiváltó kirándulások, hegyi turák után?

A két lehetőség: hegy és tenger mellett számolnunk kell egyéb tényezőkkel is. Elsősorban azzal, hogy egészségi állapotunknak melyik tájegység felel meg leginkább. No, de csak megszületett a döntés.

Végre, amikor már a vonatjegy is a zsebünkben van, boldogan ujságoljuk: pompásnak igérkezik az idei szabadság s kérdezés nélkül is mondogatjuk, semmiképpen nem tudjuk magunkba zárni a mindegyre kibuggyanni kivánkozó ujságot: a tengerpartra utazunk.

Igen, a tengerpartra: Felülünk a táncos kedvre deritő bukaresti gyorsra. A vonat ablakából integetünk az itthonmaradóknak. Sugárzó arccal, kicsit fájó szivvel is, hogy nem tarthatnak velünk. De nincs idő a bánkódásra. A vonat percek alatt kigördül a pályaudvarról. Gyorsan halad, mintha az

Útijegyzet

ütemet annak a sokszáz utasnak izgalma diktálná, aki ugyancsak szabadságra megy, országot látni, emberekkel ismerkedni, leltárt, hacsak hiányosak is, de annál tartalmasabbat késziteni arról a sok-sok gazdagságról, amely szerte az országban lépten-nyomon eléje tárul, s amelynek valamennyien birtokosai vagyunk. S hazánk most, a 20. felszabadulási évforduló küszöbén még szebb, még gazdagabb, mint hosszu történelmének során, az elmult esztendő bármelyikében.

Az egyre gyorsuló ritmus szinte száguldássá erősödik. Vágtat a vonat. Tudja, hogy nyári szabadság van, nem illik lazsálni ilyenkor. Hiszen valamennyi utasa mielőbb célhoz akar érni. Minek hát az időt hosszu utazgatással eltölteni! Ezért siet annyira. Pedig sok látnivaló kinálkozik a vonat ablakából is. Kár, hogy éjszakai sötétség borul ránk, megpróbálunk alkalmazkodni az adott helyzethez s a jótékony ringázás hatására félig éber álomba szenderülünk. Persze, minden állomásnál álmos szemekkel kémlelünk ki a lefüggönyözött ablak mögül. A legszebb vidéken igy haladunk át.

Lassan végébez közeledik az éjszaka. A hajnali derengést hamarosan világosság váltja fel. Félre huzzuk a függönyt. Fejünk még le-lekókad. Egyik-másik utitársunk, aki először jár erre, a pihenés hiányát csöppet sem érezve, fáradhatatlanul ott rostokolt egész éjjel az ablak mellett. Egyszerre csak megáll a vonat, egy csupa üveg, csupa virágos mesepalota előtt. Állomáshoz értünk. Nem fog a hely tovább a fülkében. A folyosón talpalatnyi hely sincs. De szinte nem tudok hinni a szememnek: az álmot egy pillanat alatt messzire üzi a látvány. Képről már ismerem, de ahogy ide toppant elém, ahogy itt áll fenségesen, tiszteletet parancsolón, az emberi szorgalom, alkotókészség, ötletesség betonba, üvegbe öntött másaként, az minden eddigi elképzelésemet fölülmulja. Brassó, a Cenk alatti öreg város sokkal fiatalabb bármelyikünknél (gyerekek is vannak velünk!) Itt áll előttünk megifjodó életét jelképező kapuja, a pompás állomás. S hogy a kép teljes legyen, égnek magasodó, a hegyeket elérni kivánó épületsorok koszoruzzák. Némelyik mellett még ott áll a toronydaru. Brassó, Brassó! Milyen lehet az élet ott, az állomáson tul, a széles utcákon, a Cenk tövében, ott, a még békésen pihenő Steagul Rosu negyed gombamódra megszaporodott házaiban, ha ilyen csodás az érkezőt, az átutazót köszöntő, virágos állomás.

Mintha csak most lett volna, amikor leszállt'am a régi sárgás épület előtt. A váróteremben töltöttem néhány órát, hogy ne érkezzek tulkorán felkeresni brassói ismerőseimet. Azóta csaknem négy év telt el. Mennyi minden megváltozott itt is. Junius van, 1964. Az órámra nézek. Fél öt. Otthon hajnalnak számit. S lám, ide mégis késön érkeztem. Mennyire fájlalom, hogy nem tudtam hamarabb jönni, virággal, vagy legalább egyszerü, szivből jövő szóval köszönteni az ujat, a brassói megujhodó életet.

De lehet-e idejében érkezni? Hiszen az országban millió-nyi helyen kellene jelen lenni, ahol a napnak szinte minden órájában történik valami emlékezetes. Ugy, mint itt Brassóban, épitőtelep fogad az ország valamennyi táján. Lakóházak, gyárak, ipari, kulturális központok épülnek. Valamennyiünkért. Azért, hogy egész dolgozó népünk számára gazdagabbak, tartalmasabbak legyenek a ránkköszöntő holnapok. Egyformán örülünk minden ajándéknak, akár a brassói dolgozók részesüljenek benne, akár pedig bennünket kápráztasson el a főváros felé száguldozásunkat segitse, itt a brassói állomáson a vonatunk elé „fogott" Diesel-mozdony alakjában.

S már indulunk is tovább, uj élmények felé. Czakó Margit

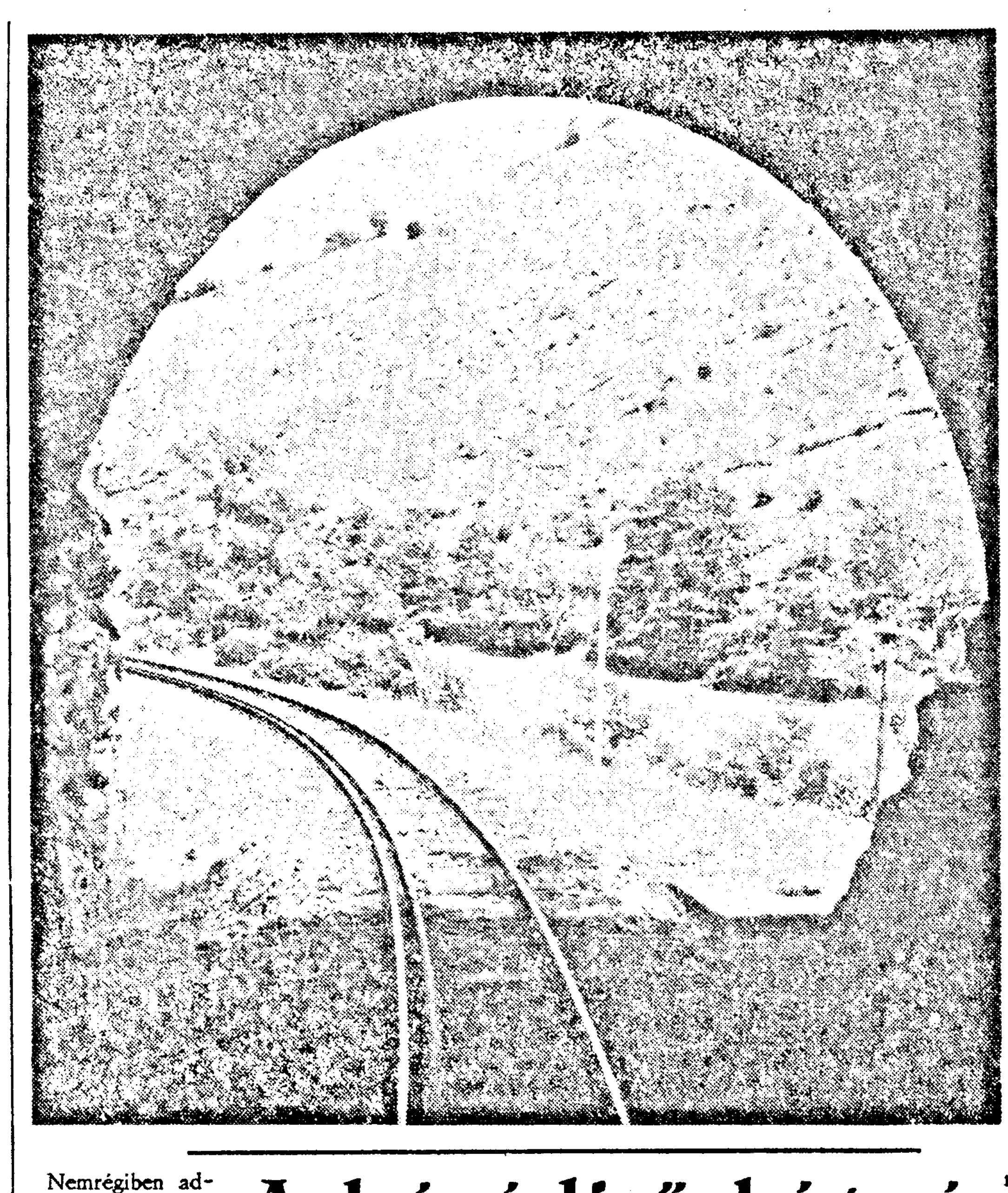

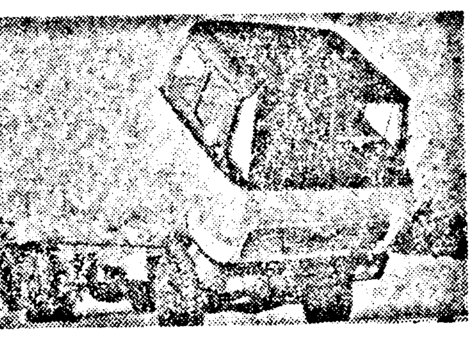

A finn Siszu gépkocsigyár uj nagyméretü tehergépkocsijának karbantartását és javitását azzal könnyitették meg a tervezők, hogy a háromszemélyes fekvőhelyes gépkocsivezetői fülke hidraulikus uton felemelhető.

Két város eltünése

A Földközi-tenger keleti partja és a Libanon hegység között terült el az ókorban Főnicia. A Sziriát Babilonnal, az Elő-Ázsiát Egyiptommal összekötő karavánutak kereszteződésénél fekvő Főnicia a tenger fuvarosa volt. Az ókor kitünő tengerészei, félelmetes hirü kalózai, élelmes kereskedői, a főniciaiak, vitorlás hajóikkal eljutottak Afrika nyugati partjaiig, sőt Anglia déli vidékeiig is.

Világhirét azonban az ókorban két ragyogó, nagyhatalmu városa szerezte meg Főniciának: Szidon és Tyrusz. Szidon Egyiptommal folytatott kereskedelme révén vált hiressé, mig Tyrusz politikai téren játszott rendkivül nagy szerepet az i. e. X. században, I. Hiram idején.

A thirréneusok nagyszerü erőditményeket emeltek a mai Szardinia, Málta és Szicilia szigetén és népes településeket hoztak itt létre. Ők alapitották Kárthágót is. A hatalmas városok azonban szörnyü időket is megéltek. Feldulták a sziriaiak, II. Nabukodonoszor pedig 13 évig tartotta ostrom alatt.

Fényes pályafutásuk azonban váratlanul végetért. A két város nyomtalanul eltünt, ma már nem is lehet teljes pontossággal megálapitani helyüket. Hová tüntek?

A titokról most lebbentették fel a fátylat az Elő-Ázsia partvidékén végzett régészeti kutatások. A tenger mélyéről felhozott épületromok tanulmányozásakor arra a megállapitásra jutottak, hogy Szidont és Tyruszt borzalmas természeti katasztrófa semmisitette meg. Nagyerejü földrengés süllyesztette a tengerbe.

Nem tartják valószinütlennek, hogy a két város azonos a bibliai legendában sokat emlegetett Szodomával és Gomorhával.

A karikaturista szemével

...megint elcsavargott az a betyár...

A kóródi őskigyó

Nemrégiben adtak hirt a nyugati napilapok arról, hogy az amerikai partok közelében 20—30 méter hosszu tengeri kigyó tünt fel, s a halászhajókkal mit sem törődve, napozott a hullámok hátán.

Az Iliászban szereplő s a Laokoon-csoportot fojtogató két tengeri kigyó óta se szeri, se száma a nyári uborkaszezonban felbukkanó hasonló szörnyetegeknek. Szerepeltek már 200 láb hosszuságban és 20 láb vastagságban a középkor hires irójánál, Olaus Magnusnál, de Gessner is ir róluk 1558-ban, rajzot is közölve a vitorlás hajókat szétroppantó, matrózokat felfaló szörnyetegről. 1848-ban a Daedalus cirkáló legénysége figyel meg tengeri kigyót, 1917-ben a Hilary hadihajó tüzel egyre eredménytelenül. 1925-öt irnak, amikor partra is vet egy ilyen szörnyeteget a tenger. Sajnos, kiderül róla, hogy jól ismert csörös-cet féleség.

A tudományos kritikával végzett ellenőrzések egymás mögött uszó delfineket, játszadozó fókákat, óriási tengeri moszatokat állapitanak meg bennük, bár az sincs kizárva, hogy a tengerek mélye még rejtegethet magában ismeretlen, talán nagyobb termetü állatokat is. És ha az ilyen hirlapi kacsaként felbukkanó tengeri szörnyetegeket kérdőjellel is kell fogadnunk, mégis meg kell állapitanunk, hogy tengeri kigyók valóban vannak. Melegvizü tengerekben élnek, partközelben, de nagyságuk

A kép baloldalán a Vityáz által lefényképezett nyom — jobboldalon a kóródi kövület

csak nagyon ritkán üti meg a négy métert.

Földünk multjából is kerültek elő kigyók, kövületek formájában. Franciaország krétakori üledékeiből ismerjük a tizenegy méter hosszu Paleophist, Olaszországból pedig az 565 csigolyás Archeophist.

Néhány évvel ezelőtt a Vityáz nevü szovjet kutatóhajó fényképezte le az India-óceánon 2970 méter mélységben egy hatalmas állatnak, talán kigyónak, féregnek, vagy kigyószerü halnak nyomát a tengerfenek iszapjában.

Egy ilyen titokzatos, a lefényképezetthez teljesen hasonló állatnak nyomát őrizte meg az a homokkődarab, amely a Kolozsvár melletti Kóród község határából került elő.

Kilétének, rendszertani helyének megállapitása most folyik. Ha a két nyom gazdája azonosnak bizonyul, ugy az ősvilági detektiv munka eredményeképpen kimondhatjuk, hogy az Indiai óceán állata eleven kövület, mely évmilliókat átvészelve rejtőzik az óceán mélyén.

Közlekedési muzeum

Párizs Malakoff nevü külvárosában egy régi villamos-szinben muzeum nyilt meg, amely a közlekedés fejlődésének történetét mutatja be.

A régi postakocsik mellett látható az 1902-ben Glasgowban készült villamos, amely nagyon hasonlit az első párizsi villamosokra, amelyekből egy sem maradt meg. A 20 különböző tipusu villamos között található a süritett levegővel müködő villamos, amelyet 1879-ben Nantesben helyeztek forgalomba. A legtöbb villamos-tipus 1890-ben, a villamositás első évében készült.

A villamosokon kivül számos autóbusz is látható, kezdve a lóvontatásu omnibusztól. Itt található a Párizs és Toulouse között közlekedett lóvasut is. E tipust 1881 körül vezették be a forgalomba és 1900-ig Franciaország szinte minden városában használták.

A Föld körforgása és az éghajlat közötti összefüggés

Közvetlen összefüggés van a Föld körforgása, a világóceánok ritmikus mozgása, a Golf-áramlat iránya és a világrészek éghajlata között. Erre a következtetésre jutott Igor Makszimov leningrádi tudós, aki 100 évre visszamenően összevetette a nap reális tartamát az európai telek keménységéről beszámoló adatokkal és az éghajlatváltozás más tényezőivel.

Makszimov véleménye szerint Európa éghajlatát — a telek erősségét, a nyarak csapadékmennyiségét, a Kaspi-tenger szintjét, az olaszországi és karéliai tavakban lerakódó iszapréteg vastagságát és sok más természeti jelenséget — a Golf-áramlat határozza meg.

A tudós ugy véli, hogy a napok hosszának váltakozása, vagyis a Föld körforgásának sebessége idézi elő az óceánok és a pólusok „megduzzadását". A vizeknek ez a szint-mozgása okozza a Föld vizrétegének váltakozását. A Golf-áramlat irányát, akárcsak a kemény teleket, az óceánok ritmikus mozgása okozza, ez utóbbit pedig a Föld körforgásának szabálytalanságai idézik elő.

Magasabbra nőnek az emberek

Sok ország butorgyárába számos reklamáció érkezik: rövidek az ágyak! Nem arról van szó, mintha famegtakaritásért rövidebbre szabnák az ágyakat, hanem arról, hogy az emberek nőnek magasabbra. Az utóbbi évszázadban az emberek testmagassága átlag 5—7 centiméterrel nőtt. Különösen Szardiniában figyelték meg ezt a jelenséget, ahol az emberek átlagos testmagassága az utóbbi néhány év alatt 2,5 centivel lett magasabb. Ha igy folytatják, 50 év mulva a szardiniaiak elérik a svédek 1,75 méteres átlagos magasságát.

Ez a probléma ugylátszik eléggé fontossá vált ahhoz, hogy napirendre tüzzék az Olaszországban megtartott nemzetközi auxológiai találkozón.

Az Aranyos völgyében

Az auxológia az a tudomány, amely az emberek növekedésével, fizikai és pszichikai alkatának megjavitásával foglalkozik. Ez a javulás rendszerint a környezeti feltételektől és klimaterikus viszonyoktól függ. Az emberek testmagassága általában akkor nő, ha több állati eredetü proteint fogyasztanak. Érthető: Szardiniában és Svédországban sok halat fogyasztanak. Az pedig tudvalévőleg sok proteint tartalmaz.

Virágnevelés 9 fokos fagyban

Luciano Cinotti olasz professzornak sikerült hütőcellában, minusz 9 fokos hidegben szegfüt és gerániumot nevelnie sötétben. Ennek ellenére — minthogy infravörös és ultraibolya sugarakkal kezelte — szirmaik szine sokkal élénkebb volt, mint a természetes környezetben nőtt virágoké. A tudós azt a következtetést vonta le, hogy a jövőben a fagy többé nem lesz a kertészek ellensége.

TÉRKÉP ELŐTT

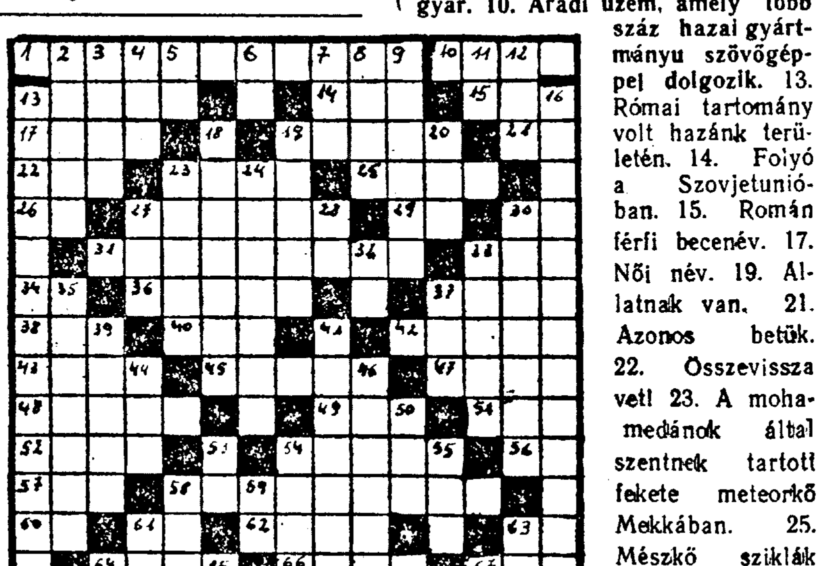

VIZSZINTES: **1. Népi demokratikus rendszerünkben épült rádiógyár. 10. Aradi üzem, amely több száz hazai gyártmányu szövőgéppel dolgozik.** 13. Római tartomány volt hazánk területén. 14. Folyó a Szovjetunióban. 15. Román férfi becenév. 17. Női név. 19. Állatnak van. 21. Azonos betük. 22. Összevissza vett 23. A mohamedánok által szentnek tartott fekete meteorkő Mekkában. 25. Mészkő sziklák felszinén az eső-viz vagy hólé oldó hatása következtében keletkezett tarajos bemélyedés. 26. Részvénytársaság román rövidítése. 27. Ismeretlen egyén. 29. Helyrag. 30. Tü — románul. **31. Fővárosi autógumi üzem.** 33. Kárt okoz (ékhiány). 34 Skálahang. 36. Az Atlanti-óceánban élő, izletes husu, nagy tengeri rákfajta. 37. Fejedelmi cim egyes mohamedán országokban. 38. V.E.P. 40. A nedvesség kezdete! 42. Vonaton ülő. 43. Ázsiai ország. 45. Jár rajta. 47. Vissza: vizilabda. 48. Vastag szőrös gyapjuszövet. 49. Ha az utolsó betüjét kettőzzük, kergetőszó. 51. E.N.U. 52. Azonos betük. 54. Város Franciaországban. 56. Keresztül (ékhiány). 57. Ázsió egynemü hangzói. **58. Fővárosi készruhagyár.** 60. Marosi Tibor. 61. Kötőszó. 62. Kerités épitésére használják, névelővel. 63. Mássalhangzó fonetikusan. 64. Göngyöleg suly. 66. Dal. 67. Késnek van. 68. Egymást követő betük az ábécében. 70. Átlát az ablakon. 72. Ritka férfinév. 74. Dán sziget. 76. N.B.B. 78. Német folyó. **79. Fővárosi szinesfém-gyár.**

FÜGGŐLEGES: 2. Pajor. 3. Savanyitó szer. 4. Fém. 5. Morse hang. 6. Fém. 7. Női név. 8. Város Irországban. 9. Törökország fővárosa. 11. Mássalhangzó fonetikusan. 12. Az egyik oldalunk. **13. Resicai üzem, a népi hatalom nagyszerü megvalósitása. 16. Craiovai üzem.** 18. Az észak-amerikai indiánok békepipája. 19. Keleti bűvész. 20. Menyasszony. 23. A nyomdaiparban az egyik legnagyobb betünagyság. 24. Dobrudzsai község. 27. V.A.H. 28. Csacsihang. 30. Az USA egyik állama. 32. Biztató szócska. 33. Kukoricalisztből készült lepény, névelővel (ékhiány). 35. Meteorkő. 37. Ez — oroszul. 39. Parketta. 41. Elektromos hullámvevő. (Ez a müszer már elavult.) 44. Főzelékféle. 46. 16 lapból, illetve 32 oldalból álló papirivet nevezik igy a nyomdaiparban. 50. Vészjel. 53. Szovjet repülőgéptipus. 54. Jó kedve van. 55. Minőségi ellenőrző szolgálat román rövidítése. 58. Dán hajós (1680—1741). 59. Román kötőszó. 61. Régi nép. 63. Napilap (ékhiány). 65. Város Svédországban. 67. Kitüntetés. 69. Hajó része. 71. Vastag gyapjuszövet (... posztó), ékfelesleg. 72. Állami bevétel. 73. Vissza: tanitás. 75. Azonos a függőleges 32-vel. 77. 1050 — római számmal. 78. Vissza ról

A humor könyvéből

Amikor Mieses, a 85 éves sakknagymester Amszterdamban legyőzte van Forest 87 éves holland sakkmestert, egy ujságiró megkérdezte, minek tulajdonithatja győzelmét?

Mieses igy válaszolt:

— Egészen egyszerü, az ifjuság győzött!

Az RNK Népi Müvészeti Muzeuma

Ismerjük meg fővárosunk muzeumait

A román nép a legrégibb időktől kezdve szükségét érezte annak, hogy diszitésekkel ékesitse házát, öltözetét, használati tárgyait, s ezért évszázadok alatt a diszitő motivumok végtelen sorát dolgozta ki, stilizálta és fejlesztette egyre tökéletesebbre. Igy jöttek létre a természet szépségeiből meritett, választékos népi müvészi diszitések, amelyeket kiegyensulyozottság, finomság, arányérzék jellemez. Az üde, megkapóan egyszerü népi müvészet a névtelen mesterek kiforrott izléséről tanuskodik, benne él népünk egész lelkülete, hitelesen fejezi ki a nép anyagi és szellemi kulturáját.

Mindezt a szépséget, az évszázadok alatt egyre fejlődő, müvésziesebbé váló népi müvészetet mutatja be az RNK Népi Müvészeti Muzeuma, amelyet 1906-ban alapitottak, majd tiz évvel ezelőtt (1954 augusztusában) átszervezték. A Muzeum a Calea Victoriei 107. szám alatti, müemléknek nyilvánitott épületben, Barbu Stirbei havasalföldi uralkodó egykori palotájában kapott helyet.

A muzeum anyagát szigoruan tudományos alapon, uj tematika szerint rendezték át kidomboritva a müvészet fejlődésének sajátosságait az egyes korszakokban. A gyüjtemény hiven tükrözi népi müvészetünk gazdagságát és szépségét, a román paraszt müvészi fogékonyságának, izlésének, szépérzékének és szorgalmának tanujeleit. A muzeumban láthatunk eredeti parasztház-berendezéseket, butorokat, szőnyegeket, kerámiatárgyakat, törülközőket és egyéb háztartási kellékeket eredeti elrendezésben. Több teremben hazánk különböző vidékeiről származó népi viseletek, ékszerek, szőttesek és varrottasok sorakoznak. A legváltozatosabbak mindezek közül a népi viseletek, amelyeket kor, nem, foglalkozás, társadalmi kategória, évszak, alkalom, valamint vidék szerint osztályoztak. Az olténiai és musceli nők pompás viselete, vagy a bánátiak ünnepélyesen diszes ruhája jelentékenyen különbözik például a szebeniek, vagy a vajdahunyadiak mértéktartóbb, főként feketefehér szinösszeállitásu viseletétől, vagy a festői avasi és moldvai öltözékektől.

A fából, csontból és fémből faragott tárgyak között láthatunk diszes kapubejáratokat, menyasszonyi ládákat, falusi asztalokat és székeket, különböző vidékekről származó guzsalyokat, meritőés ivókupákat, orsókat, bárdokat, kanalakat, kulacsokat, csiholóacélokat stb. Minden tárgy tökéletes müvészi izlésre vall.

A hegyi falvak lakói ősidőktől kezdve az erdő fájából faragtak maguknak furulyát, kürtőt, szerszámokat. Fából épitettek házat, készitettek butort és egyéb használati tárgyakat. S ha földjeiket elözönlötték az ellenséges hadak, az erdő adott nekik oltalmat is. A fa mindig társa volt az embernek s az ezzel kapcsolatos müvészet is igen sokoldalu.

Hazánkban igen elterjedt az agyagmüvesség. A muzeumban kiállitott kerámiatárgyak az ország minden főbb agyagmüves központját képviselik. (Árges, Olténia, Máramaros tartomány stb.) Többségükben fekete, vörös, szépen diszitett kerámiatárgyak mellett megtalálhatjuk a virág-motivumokkal diszitett edényeket is, amelyeknek élénk szinezésében a kobaltkék uralkodik.

Érdekes paraszt-festményekből álló gyüjtemény hivja fel a látogató figyelmét. Az anyag legnagyobb része Erdélyből származó üvegre vagy fára festett ikon. Az itt látható fametszetek nagy része Kolozsvár vidéke szorgos népi mestereinek alkotókészségét dicséri.

Igen sok látogatót vonzanak a különféle anyagok feldolgozásához szükséges technikai berendezések is, mint például egy fazekasmühely bámulatosan egyszerü munkaeszközökkel, egy szövőszék motollával, gerebennel, tilolóval és más eszközökkel.

Az ipari termelés fejlődésével, az uj technika, a vegyi festékanyagok és az uj nyersanyagok elterjedésével együtt fejlődött a népi müvészet is. A mesterek egyre többféle és egyre változatosabb alaku tárgyakat kezdtek késziteni. A muzeumban kiállitották képzőmüvészeink és iparmüvészeink egyes remekeit is. Mindez azt bizonyitja, hogy szocializmust épitő hazánkban nagy megbecsülésnek örvend a népi müvészet, másrészt szemléltetően bemutatja azt, hogyan használják fel müvészeink a haladó hagyományokat és fejlesztik tovább azokat a mai életnek megfelelő uj formákban.

A muzeum gazdag anyaga kidomboritja a népi müvészet erőteljes fellendülését az utóbbi esztendőkben. A Népi Alkotások Központi Házának irányitásával kétévenként megtartott versenyeken ezer és ezer alkotómüvész vesz részt. Alkotásaik a nép uj életéből meritett uj elemekkel gazdagitják népi müvészetünket. Az utóbbi években a muzeum tekintélyes összegeket kapott vásárlások céljaira és ennek eredményeként mintegy 30 ezer tárggyal bővitette gyüjteményét. Ujabban a muzeum számos kiállitást rendez külföldön is. Ezek a kiállitások hiressé teszik választékos stilusu, nagy müvészi értékü szőtteseinket, himzéseinket. A muzeum sok anyagot cserél hasonló külföldi intézményekkel is.

Az előadó-teremben folklórkutatók, etnográfusok, történészek és más rokonfoglalkozásu szakemberek filmmel szemléltetett közleményeket, előadásokat tartanak. A kisipari termelőszövetkezetekben és az iparban dolgozó iparmüvészek, a diszitők, festők és más alkotók segitséget, utmutatást kapnak a muzeum szakembereitől arra vonatkozólag, hogy miként használják fel a népi müvészet elemeit a tömegfogyasztási és ruházati cikkeknél, a divatban, a kerámiatárgyaknál, a szőnyegszövésben, szinházi vagy filmdiszletekhez, kosztümökhöz stb. Diszitő és iparmüvészeink a muzeumban behatóan tanulmányozhatják gazdag népi müvészeti örökségünket, régi himzéseink, szőtteseink motivumait, a népi diszités harmonikus, vidám szinezését s a hagyományokra támaszkodva, az uj követelményeknek megfelelően modern vonalu alkotásokkal fejleszthetik a tömegek izlését és szépérzékét.

Aki meglátogatja az RNK Népi Müvészeti Muzeumát, az sokat tanulhat és gyönyörködhet a sok-ezernyi szebbnél szebb tárgy láttán.

k. m.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4. szám. Telefon szerkesztőség: 16—92, 30—87, 35—69. Kiadóhivatal: 28—34. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. I.P.B.A. 40468